

SIEMENS

Nr. 4
Des. 1964
16. årg.

NORGE

Jeg har tendt lys i stuen.
Jeg tender fler.
Det sner derute i natten
Sneen sner.

Arnulf Overland

MAN KAN vel neppe si at året 1964 har skilt seg vesentlig ut fra sine forgjengere. Virksomheten i verden er i sin alminnelighet stor og stigende — i et hvert fall regner USA med videre stigning i de nærmeste årene. For Europas vedkommende har man en negativ faktor deri at forhandlingene mellom EEC/EFTA fremdeles står i stampe, og sannsynligvis kommer til å gjøre det en god stund enda. Nærmest som et sjokk kom det engelske tollpålegg på 15% som ikke vil unnlate å ha sin direkte virkning på vår eksport-industri og sannsynligvis sin indirekte virkning på vårt næringsliv overhodet.

Vi nevnte i fjorårets oversikt at lager-, fabrikk- og verkstedbygningen på Sluppen var tatt i bruk, og at vi ventet å flytte inn i administrasjonsbygningen omkring nyttår. Dette skjedde også, og vi er meget tilfreds med de hensiktsmessige kontorlokaler vi har fått i denne vakre bygning.

Vi skrev likeledes at vi ventet å få avsluttet våre forhandlinger vedrørende Linderud i løpet av den nærmeste tid. Dette har ikke slått til, men endelig synes de siste spørsmål å skulle bli klarlagt om meget kort tid. På den annen side har vi gjennom denne utsettelse oppnådd en bedre utforming av anlegget, ikke minst gjennom tilførselsveien.

Fabrikasjonen på Sluppen og Tomter har ekspandert videre, med salg både til inn- og utland. Ikke minst er vår varmluftvifte fra Tomter blitt meget populær i de forskjellige land, og Siemens Sverige har nu tatt opp et omfattende arbeide for å distribuere våre varmeapparater på det svenske marked.

Vår gramfonavdeling er i løpet av året skilt ut fra moderfirmaet og er slått sammen med firmaet Nor-Disc under fellesbetegnelsen A.s Nor-Disc. Dette er et ledd i den avtale som er inngått mellom Siemens-konsernet og Philips-konsernet om et generelt samarbeide på gramfonplateområdet. A.s Nor-Disc vil iallfall foreløpig få sine lokaler i Rosenborggt. 19. Også A.s Elektromed er iferd med å flytte inn her, idet de nuværende lokaler i Sorgenfrigaten 11 er blitt for knappe.

Der foreligger enda ikke helt nøyaktige tall for omsetningen i det forløpne forretningsår, men den kommer antagelig til å ligge 8-10 mill. høyere enn for forretningsåret 1962/63 da den var 148 mill. kroner.

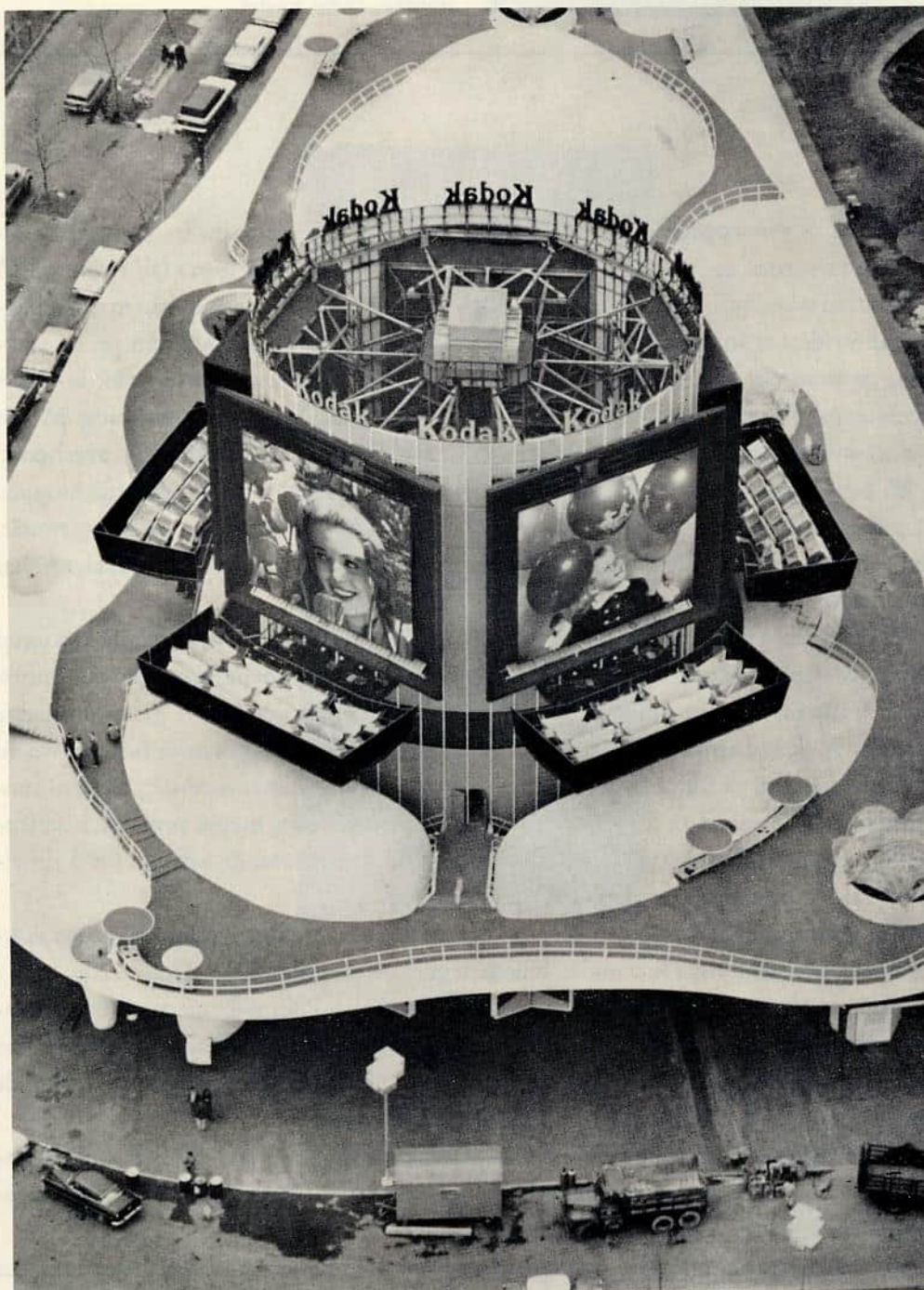
Vi ønsker å takke alle våre medarbeidere for deres innsats og vi vil herunder nevne spesielt den effektivitet som er blitt utvist på våre forskjellige anleggsplasser rundt omkring i landet og for den samarbeidsvilje alle ansatte ved kontorene har vist under de pågående rasjonaliseringsarbeider. Vi vil ønske alle våre ansatte og deres pårørende en god jul og et godt nyttår!

T. Dehli Jemtland

T. Selmer

K. Astrup

The Biggest in The World

Verdensutstillingen i New York har lukket sine porter for i år. Etter hva avisene kan fortelle ble den ikke den økonomiske suksess man hadde håpet. Arrangørene og utstillerne setter derfor sin lit til neste runde som begynner når utstillingen igjen slår portene opp våren 1965.

Selv for en som bare har sine inntrykk fra aviser og tidsskrifter er det klart at utstillingen er en gigantisk mønstring av dagens teknikk, og at det ikke kan være langt mellom hver ting som med rette kan betegnes som «The biggest in the world».

Denne betegnelsen ble også gitt til de 5 kjempe-

messige fargebildene som kroner den tårnformede paviljongen til Eastman—Kodak, og når man får opplyst at hvert bilde har en størrelse på 9×11 meter er det vel ikke tvil om at betegnelsen er på sin plass.

Forutsetningene for at bildene skulle kunne anvendes var at disse dag og natt skulle ha samme virkning som når man betrakter et fargedias. En tilfredsstillende virkning etter mørkets frembrudd var relativt enkelt å få til. Problemet var dagslyset. Man tenkte, man eksperimenterte og man ble mer og mer fortvilet etter som tiden gikk. Ingen ting gav den ønskede effekt og briljans.

I ellefte time ble Siemens koplet inn.

Man gjorde noen forsøk med å belyse tilsvarende bildeflate med xenonlyskastere og det viste seg at her lå løsningen.

Men nå var tiden knapp. Arbeidet med å fremkaffe det nødvendige antall lyskastere ble satt igang i Tyskland og mens arbeidet ble forsert mest mulig i fabrikken, arbeidet man på spreng i New York med de forberedende arbeider i forbindelse med plaseringen og installasjonen av lyskasterne. Da utstillingen ble åpnet med brask og bram var alt klart og *et flomlysanlegg uten sidestykke i verden kunne slås på.*

Mot hver av de 5 bildene er det rettet 12 lyskastere hver bestykket med en xenonlampe på 20 kW. Dette gir en maksimal belyningsstyrke på 32 000 lux og bildene fremtrer med en naturlig fargegjengivelse og en fremragende briljans. Om aftenen reduseres belyningsstyrken ved at endel av lyskasterne koples ut.

Når man tenker på at den samlede installasjon er på 1 200 000 W, at den samlede lysydelse går opp i 30 000 000 lumen som tilsvarende 100 000 40 W lamper, og at det antall lyskastere som er benyttet er tilstrekkelig til å belyse 2 fotballstadioner med en midlere belyningsstyrke på ca. 600 lux, forstår man nok at i relasjon til den belyste flate er det fullt ut berettiget å betegne også flomlysanlegget på Eastman—Kodak paviljongen som «The Biggest in The World».

Gj.

Arbeidet er ikke menneskets straff. Det er vår belønning, vår styrke og vår glede.

Premieoppgave

1. Nedenfor har vi erstattet alle *vokalene* med korte streker. Hvem leser det likevel? Ta tiden og se hvem som leser det fortest.

D-n s-m b-r-r -n r-b-n -r b-sk-tt-t m-t p-st -g g-ft — d-n j-g-r b-rt s-rg-r -g tr-st- t-nk-r -g bl-r - Ind-- r-gn-t f-r «-d-lst-n-n-s k-ng-»! V-d f-r-st--nd- -l-kk-r m-st-r r-b-n-n s-n gl-ns -g f-rg-pr-kt!

2. nhvrsngrmdsttnbb.

Hva er dette for et ordspråk? Alle vokalene er rømt, og konsonantene er dyttet sammen.

3. Fyll ut de korte strekene med bokstaver og finn så ut *hva slags kærer* disse er:

-j-i-? — --f--ck? — -h-h-? — -ji---f? — i-i--? — -e-e--e-e-? — -e--e--ee-e-?

4. Når en på den sørlige halvkule skriver FR, hva slags håndverker blir så det?

5. Og når en på den nordlige halvkule skriver bokstaven L, hvilken søt pike blir så det?

Vi setter opp 1 premie for riktig løsning av denne oppgaven. Svarene må sendes redaksjonen innen 25.1.65. Hvis flere riktige løsninger vil det bli foretatt loddtrekning.

SJAKK

B. Hanheide S/O og E. Falch S/B er allerede i gang med et nytt post-sjakkparti, og det som har foregått hittil kan De følge nedenfor:

Hvitt: E. Falch.

Sort: B. Hanheide.

Hvitt:	Sort:
1. e2-e4	e7-e5
2. Sg1-f3	Lf8-d6
3. d2-d4	Dd8-e7
4. Sb1-c3	Sg8-f6
5. Lc1-g5	e5xd4
6. Sf3xd4	Ld6-b4
7. Dd1-f3	De7xe4†
8. Df3xDe4†	Sf6xDe4
9. Lg5-d2	Se4xLd2
10. Ke1xSd2	

Såfremt noen har interesse av sjakk fåes alle opplysninger hos B. Hanheide, gr. 80.

Også en hobby...

Joachim Fleiss heter en ung tysk praktikant fra S & H og SSW som for tiden arbeider hos oss. Hans store hobbyinteresse er litt utenom det vanlige. Nemlig jernbaner, og da spesielt lokomotiver. Les hva han skriver om dette emne.

Egentlig ville jeg ha skrevet en reisebeskrivelse, men da jeg ikke behersker norsk godt nok, finner jeg det best å avstå fra det. En skildring av landskapet krever jo en mer raffinert stil, og det ville sannsynligvis ikke lykkes meg.

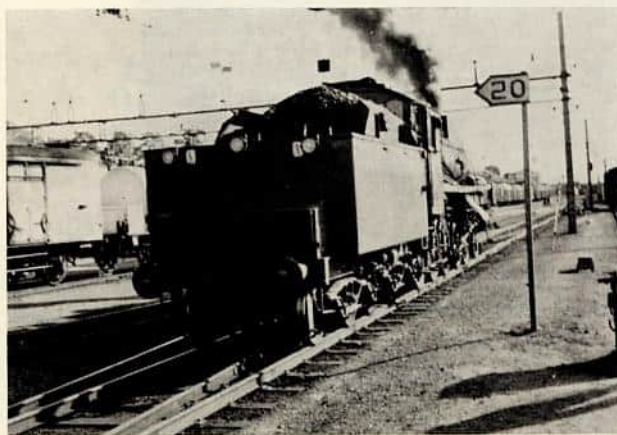
Derfor vil dette resultat av min reisebeskrivelse sannsynligvis bli noe fjern fra det man vanligvis forbinder med en reise. Jeg håper allikevel at det vil være av interesse, slik at De kan ta stilling til det eller eventuelt få lyst til motsigelse — særlig fordi denne beretning kanskje vil bli noe uvanlig, eller at stilen blir uten form.

Jeg må bekjenne at: «Jeg er begeistret for jernbaner.» Reaksjonen på denne bekjennelse er som regel et forståelsesfullt smil — som om man vil la et barn få viljen sin, selv om man vet bedre, — eller man kan overhodet ikke forstå det — «hvorfør i all verden?» At enkelte samler på frimerker, blir akseptert, og at en går på fotballkamp finner en i sin orden, men en jernbane-entusiast blir alltid regnet som en verdensfremmed drømmer. For, har jernbanen i det hele tatt noen utsikter for fremtiden — i vår tidsalder?

Vel, det er ikke min sak å bevise jernbanens betydning eller dens sjanse i konkurransen om trafikantene. Like fjernt ligger det å fremheve jernbanens fordeler eller spesielle ulemper med andre transportmidler. Dette synes muligens å være objektiv innstilling, men det er ikke tilsiktet. Det er

nemlig min hensikt å argumentere subjektivt og følelsmessig. Derved gir jeg også avkall på å fremlegge jernbanens fysiske prinsipper, selv om det nettopp er disse som er opphavet til at jeg er fascinert av dem.

Togene kan i grunnen takke damplokomotivene for den romantikk (og dessverre også motvilje) som de har frembragt, og likeledes hine jernuhrer som opprinnelig hadde sitt eget navn (noe de fremdeles har i England). Nå bærer de vanligvis et nummer. Likevel står disse begrep fast i jernbanens verden. Hvem forbinder ikke begrepet «Jernbanen» med «Dovregubben»? Alle som har anledning burde besøke Jernbanemuseet på Hamar, og De må ikke forsømme å stille Dem på lokomotivførerens plass på «Dovregubben». En herlig følelse — ja, vær snill ikke å le — prøv det selv, det er berusende, når man bare har den nødvendige fantasi og innlevelsesevne. Hvorfor ikke for en gangs skyld forvandle omgivelsene, slik som barna, og føle seg som en lok.fører og jage over fjellet i rasende fart? Med én hånd på reguleringshåndtaket og den andre på styringen — og blikket rettet på en imaginær strekning som raser imot en, blir overvunnet og forsvinner bak toget. Nok av det: en slik fart som man kan tilfredsstille seg med i fantasien, kan likevel ikke erstatte den ekte. Lokets risting og skaking, vindpresset, lukten av olje og damp, flakkende hett lysskinn fra ilden — et hardt mannfolk-

arbeid på et damplokomotiv. Og selv om jeg bare har vært med som tilskuer, sitter jeg igjen med en fascinerende følelse av å ha vært deltager i dette.

Det er ikke helt uten grunn at lokføreren Casey Jones er blitt fremstilt som en helt i en av fjernsynsseriene.

Begrepet jernbane er også uløselig forbundet med tankene om ferie og studiereiser. Jernbanestasjonene er skueplasser for avskjed og gjensyn, de er på en måte å betrakte som milestener på vår stormfart gjennom livet. Jeg vil aldri glemme de fem timer i Innsbruck, hvor jeg satt og snakket med en flokk flyktninger mens jeg ventet på Arlberg-ekspressen, og jeg fikk det dypeste innblikk i menneskelig storhet og tragedie. — Eller da vi satt på en liten stasjon ved «Badischen Wein» under blomstrende akasier og så etter ekspresstogene som fór frem over Gotthard og Simplon mot den store italienske slette. En hyggelig erindring — eller som en liten sten i jernbanens endeløse og mangefarvede mosaikk. To bilder som står i motsetning til hverandre og likevel bare en liten del av de situasjoner man kan tenke seg å oppleve.

Uendelige strekninger har jeg tilbakelagt. Med fjerntog, som åpnet de herligste landskap for de reisende, og som gikk altfor fort for våre øyne, som gjerne ville dvele lenger. Uforglemmelig ferd mellom de norske fjell fra Oslo til Bergen med buskvekster og mose, rislende vann og en høy beroligende himmel... eller strekninger over alpeovergangene, spesielt St. Gotthard. ... reiser langs Rhinen på høstkveldene når skumringen senker seg over vinbergene og vinhøsten blir feiret i landsbyene... eller nattog fra Berlin hjemover i stemningsfulle sommernetter, men også turer i regnvær, og da føler man seg godt beskyttet i et tog.

Mindre storartet er det naturligvis på lokalbanene som enten smyer seg frem eller farer for full fart gjennom grønnsakhaver eller krysser mark og små skoger eller følger elvenes svingninger. Kort og godt: en reise gjennom en idyll full av ro. Slike inntrykk får man gjerne ved opptakten til eller avslutning av en lengre reise — eller også bare når man drar til arbeidet eller på innkjøp til nærmeste by eller på weekend-tur. En kan nesten sammenlikne slike småpene turer med blomstene på en mur eller et karrig stenbed, men de er ikke derfor mindre vakre.

Meget har jeg beskuet gjennom jernbanens tykke bildebok, men på langt nær alt — det ville nesten være umulig. Og det gjør at jeg, som mine foresatte pleier å si, ennå har jeg livet foran meg, — og boken har jo mange sider...

Nytt fra forslagsvirksomheten

Efter møte i bedømmelsesutvalget for forslagsordningen er følgende forslag premiært:

Forslag nr. 90	— skjema 1483	— kr. 100,—
» » 91	— » 1354	— » 100,—
» » 92	— » 1479	— » 100,—
» » 93	— » 1380	— » 100,—
» » 95	— » 780	— » 300,—
» » 97	— » 680	— » 100,—

Forslag nr. 96 — skjema 1383 — er ikke ferdigbehandlet.

Forslag nr. 99 — skjema 678 — er ikke ferdigbehandlet.

Ialt var det innkommet 13 forslag, hvorav altså 6 foreløpig er premiært med tilsammen kr. 800,— dvs. en «premieringsgrad» på nær 50 %! Dette skulle jo bevise at det nytter å sette seg ned å tenke igjennom et problem — og så fremkomme med forslag til forbedringer. La mottoet være:

«Tenk! — Tjen!»

Inge D. Bjørntvedt.

Introduksjonsmøte

Onsdag den 14. oktober ble det arrangert et introduksjonsmøte for de nyansatte i bedriften. Disse møtene tar sikte på å gi de nye funksjonærene et innblikk i firmaets historie og organisasjon, produktområde osv. Programmet var lagt opp slik:

1. Vår historie og organisasjon v/direktør Astrup.
2. Økonomisektoren v/regnskapssjef Tørres.
3. Våre produkter v/siv.ing. Wigholm.
4. Kort om personalpolitikk v/pers.sekr. Bjørntvedt.

I programmet inngikk også en enkel servering.

Inge D. Bjørntvedt.

Stoff til neste nummer av avisen

må sendes redaktøren

innen 25. januar 1965

Siemens feriehjem i Tyskland

Redaksjonen har kontaktet Siemens i Tyskland og forespurt om det også er mulig for våre ansatte å benytte feriehjemmene der. Vi fikk da det positive svar at de gledet seg over at vi viste interesse for eventuelt å ville benytte oss av disse feriehjem. På denne måte ville vi kunne komme i bedre forbindelse med kolleger i «Das Haus Siemens», få bedre kjennskap til språk og land ved siden av et hyggelig opphold i naturskjønne omgivelser. Dessuten er pensjonsprisene meget lave sammenliknet med hotellpriser.

For året 1965 har man i alt 26 forskjellige feriehjem å velge mellom. Av disse er 3 stk. såkalte «Eigene Heime» og 23 kalles «Vertragesheime» dvs. pensjonater for Siemens-ansatte som firmaet har spesiell kontrakt med.

Reisen til og fra hjemmene må man selv ordne, og er ikke inkludert i pensjonsprisen. Pensjonsprisene gjelder så vel for de ansatte som for deres familiemedlemmer. Oppholdet i samtlige hjem er i regelen 2 uker — ankomst på lørdager, avreisedag ved de «Eigene Heime» på fredag og ved «Vertragesheime»ene på lørdager.

Ankomstdager: Alle hjem: 2.5. — 16.5. — 30.5. — 13.6. — 27.6. — 11.7. — 25.7. — 8.8. — 22.8. — 5.9. — 19.9. «Eigene Heime» også: 3.10. og 17.10.

Barn kan medtas: I «Siemens-Berghaus» og i «Vertragesheime»ene fra de er 3 år. I «Ettershaus» og i «Siemens-Erholungsheim Berneck» fra de er 13 år. I «Wandberghütte» fra de er 10 år.

Påmelding til hjemmene begynner man å motta allerede i begynnelsen av februar, og tildeling av plasser begynner allerede 17.2.1964, så det er tilrådelig å søke i god tid, for hjemmene er meget populære hos Siemens-funksjonærene.

Søknad sendes til:

Siemens & Halske AG
Siemens-Schuckertwerke AG
Sozialpolitische Abteilung
852 Erlangen
Postfach
VEST-TYSKLAND

Det anbefales å unngå hovedsesongen. Hvis man ikke er bundet av skolepliktige barn, kan man jo like gjerne feriere i mai, juni eller september, for da er været ofte mer stabilt og feriedriften ikke fullt så stor.

Pensjons-
pris:¹

EIGENE HEIME:

Siemens-Berghaus

ved Bayrischzell, for alle ansatte, særlig for familier med barn ..... DM 4,50

Siemens-Erholungsheim-Berneck

i Bad Berneck (Fichtelgebirge), for lønsmottakere DM 4,50

Ettershaus.

Hertha von Siemens-Stiftung i Bad Harzburg, for ansatte ..... DM 5,50

VERTRAGESHEIME:

1. Städtische Kur- und Badeverwaltung Bad Grund.

Innløsning i utsøkte privatkvarter. Middag og aftens i Hotel Oberharzer Hof ..... DM 7,75

2. Gasthof «Zur Eiche» i Bödexen, Kreis Höxter.

Bödexen ligger omsluttet av løvskog, byr på gode rekreasjonsmuligheter og muligheter for turer .... DM 8,—

3. Gasthof «Hanses-Bräutigam» i Latrop bei Schmalleberg (430 m).

Avsides fra trafikken. Latrop ligger i en herlig dal mellom berg og skog som går 800 m opp til Rothaargebirge ..... DM 8,—

4. Haus «Pilsterhof» bei Brückenau.

Ligger særlig rolig til i det vindunderlige Rhönlandskapet, ikke langt fra helsebadet Stadt Brückenau DM 7,—

5. Haus «Kurgarten» in Walfach im Kinzigtal.

Gammel landsby, særlig vakker beliggenhet, godt innredet. Ligger rolig til, sentralt ..... DM 7,—

6. Gasthof «Heizmannshof» in Hinterzarten (850 m).

Moderne innredet Schwarzwald-hus i meget rolig sted i Bärenthal. Feldberg (1493 m) rager over stedet. 10 min. vei til Titisee ..... DM 9,50

7. Haus «Sommerberg» in Altglashütten (1000 m).

Mellom Titisee og Schluchsee ved østhenget til Feldberg-massivet. Bademulighet i Windgfällsee i nærheten ..... DM 8,75

8. Weidberghaus in Todtmoosweg (970 m).

Godt innredet hotell, rolig ved sydhenget til den 1265 m høye Hochkopf ..... DM 8,75

9. Gasthof «Schattenmühle» bei Göschwiler.

Gjestgiveriet ligger avsides i et vakkert område (Wutach- og Röhthenschlucht, Lothenbachklamm) ..... DM 7,—

Pensjons-
pris:¹

10. *Gasthof «Deutscher Kaiser» in Gaienhofen am Bodensee.*
Ved sydsiden av halvøya Hörri rett over for den sveitsiske strand ved Untersee. Et opphold her om våren eller høsten er særlig sunt p. g. a. det milde klima ..... DM 7,50

11. *Gasthof «Zum Sternen» in Sipplingen am Bodensee.*
Utsikt over sjøen til de sveitsiske alper ..... DM 7,75

12. *«Waldemendinger Haus» in Hirschegg im Kleinen Walsertal (1250 m).*
Et pensjonat innredet i Walserstil i landsdelen Au i Schwarzwassertal, med utsikt til Riezlern og Kanzelwand ..... DM 8,50

13. *Haus «Mannes-Essig» in Hindelang bei Sonthofen (850 m).*
Meget godt innredet. Rolig beliggenhet på et solrikt bergheng. Halvpensjon ..... DM 5,50

14. *«Wildparkhotel» in Alterschrofen bei Füssen (800 m).*
Ligger i nærheten av kongeslottene i et malerisk landskap ..... DM 7,50

15. *Haus «Bach» in Pielenhofen an der Naab.*
Moderne pensjon. Ved Pielenhofen er Naab-dalen særlig vakker. Gunstige bademuligheter ..... DM 6,25

16. *Haus «Berghof» in Lengries (700 m).*
Hotellet ligger pent til i landskapet. Solrikt. Godt innredet ..... DM 8,50

17. *Haus «Zum Hirschberg» in Scharling bei Tegernsee (800 m).*
Pensjonat i oberbayersk Gebirgstil. Mellom Kreuth og Rottach-Egern ..... DM 8,—

18. *Haus «Nandlhof» in Aschau.*
Aschau (630 m til 800 m) ligger ved foten av Kampenwand (1670 m) meget vakkert beliggende i Priendalen. Halvpensjon ..... DM 5,50

19. *Gasthof «Zum Bergwirt» in Taching am See.* (Jernbanestasjon Waging.) Behagelig hus, rolig beliggenhet med vakker utsikt til Alpene. Bademuligheter i en av de varmeste sjøer i Bayern ..... DM 7,50

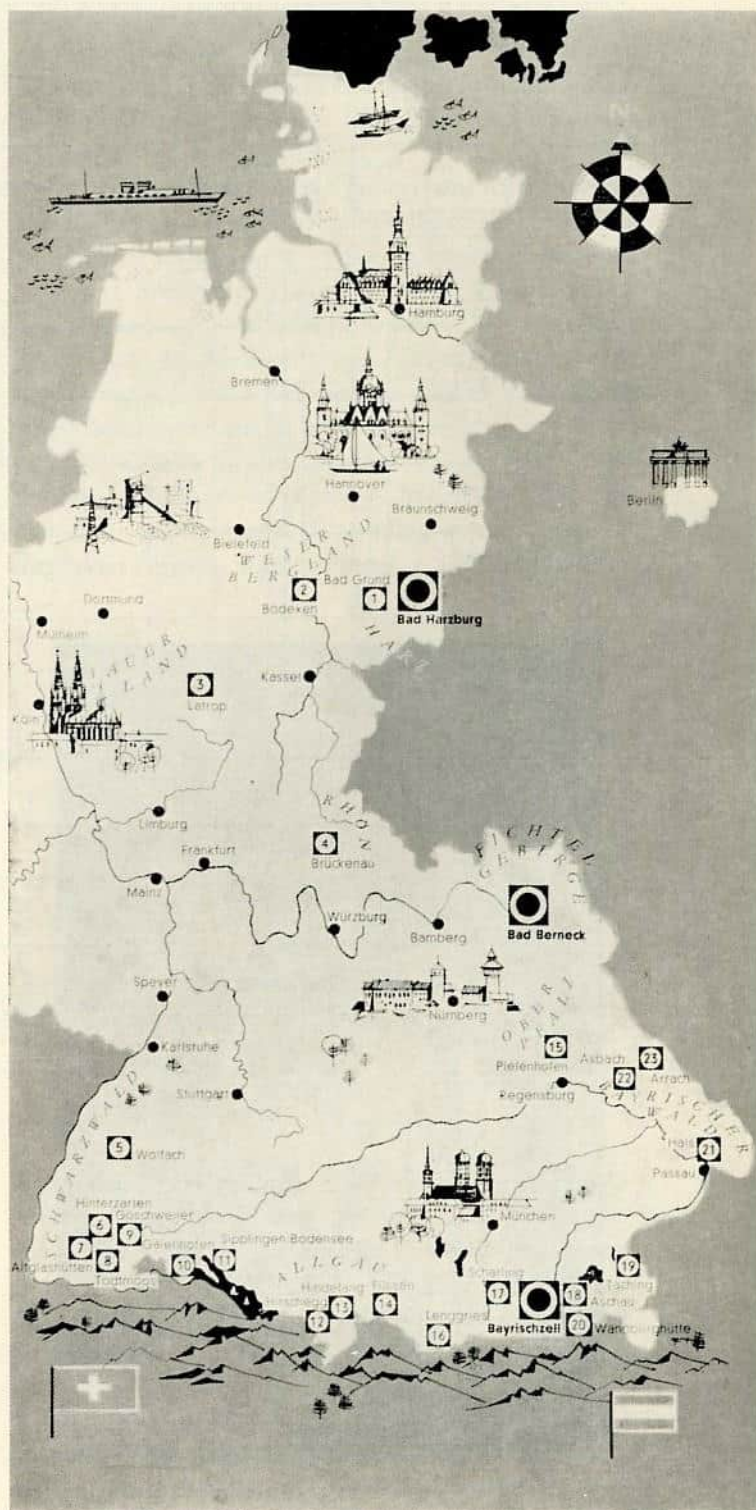
20. *«Wandberghütte» im Geigelsteingebiet.*
Ligger nedenunder Wandenberg (1455 m) syd for Hohenaschau på østerriksk område. Hovedkvarter for fjellvandring. Husly i værelser og fellesrom. Spesiell buss fra Rosenheim til Huben og tilbake; fra Huben ca. 3 timers gange i oppoverbakke. Oppholdstid 1 eller 2 uker ..... DM 3,75

21. *Gasthöfe «Zur Brücke» og «Zum Hofwirt» in Hals bei Passau.*
Markt Hals ligger rolig i den romantiske Ilztal. Innlosjering i utsøkte privatkvarter ..... DM 5,—

22. *«Berggasthof Asbach» in Asbach bei Drachselried (600 m).*
Meget godt innredet. Rolig sommerfriskt sted beliggende på sydhenget — herlig utsyn ..... DM 8,—

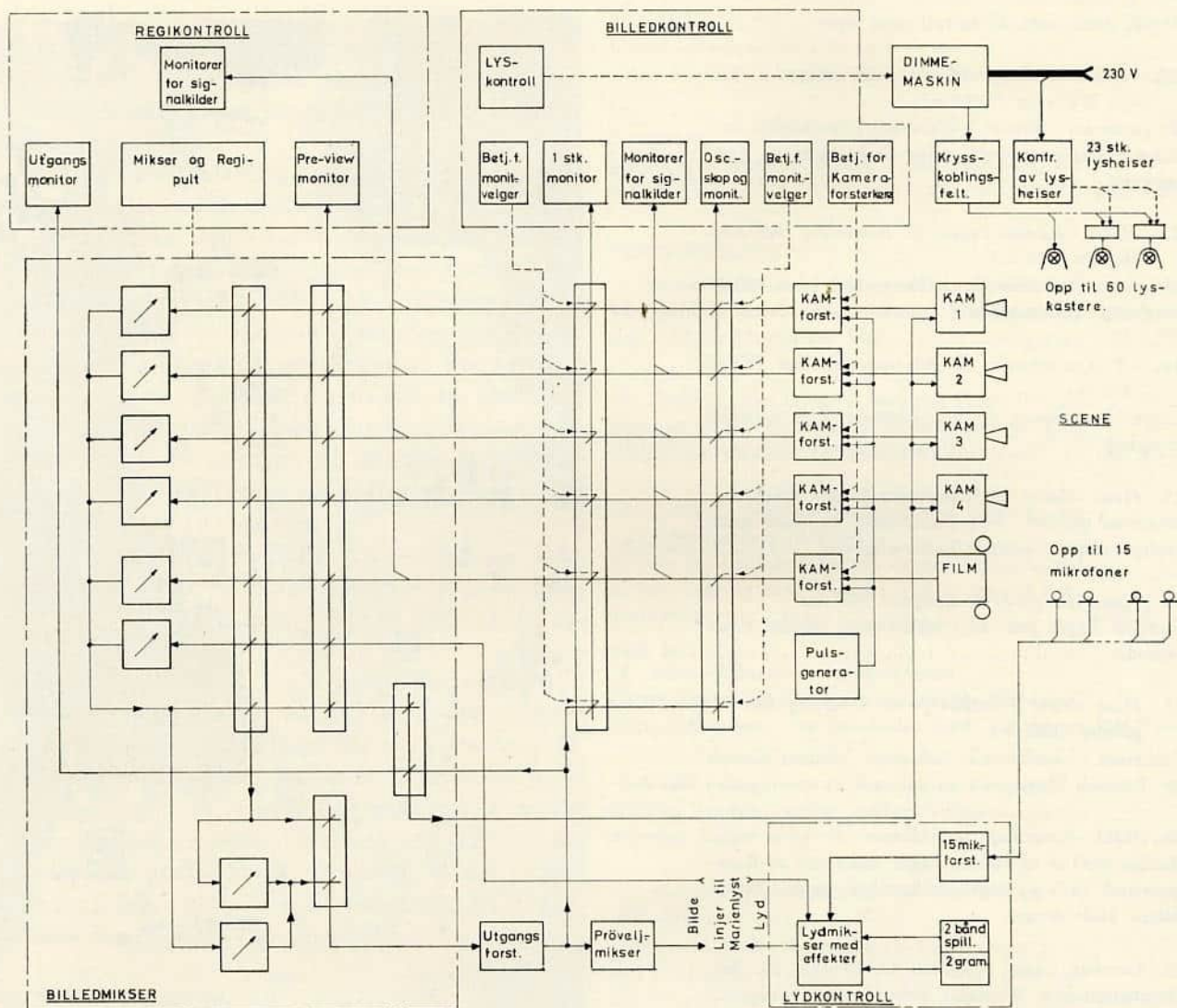
23. *Gut «Eschlsaign» bei Arrach (800 m).*
Meget rolig sted midt i de store skogene på Kaitersberg. Utgangspunkt for tallrike fotturer (Arber, Osser). Eget fribad ..... DM 7,50

¹ Inkl. betjening, uten kurtakst.

Siv. ing. Johan Fuglesang:

Centralteatrets nye fjernsynsanlegg er utført av SIEMENS

«Velkommen til kveldens sending fra Centralteatret!» Slik lyder det nå atter fra våre fjernsynsapparater. Det er i og for seg ikke noe nytt, for slik lød det også ifjor. Imidlertid er det i mellomtiden kommet til et moment som gjør at det nå lyder litt annerledes i våre ører. Vi vet nemlig at mens Fjernsynet ifjor måtte ta reportasjebussene til hjelp under sending fra Centralteatret, kan de nå sende sine programmer derfra uten disse, fordi teatret i mellomtiden er blitt innredet til et komplett

studio med alle nødvendige tekniske hjelpemidler.

Dette har vi vært med på å få til, idet vi har besørget installasjon og montasje av samtlige kabler — sterkstrøm, svakstrøm, videotekniske og lydtekniske kabler. Dessuten har vi levert en del materiell fra eget og andres verksteder, og endelig har vi gjennom vår forbindelse Fernseh GmbH i Darmstadt levert samtlige kamerakjeder, fire i alt, en filmscanner og et skap fylt med forsterkere og pulsutstyr.

Regikontroll.

Dette er selvfølgelig ikke hele omfanget av innredningen, idet installasjonen i seg selv har nødvendiggjort store bygningstekniske forandringer. Videre har man måttet installere et ganske omfattende ventilasjonsanlegg, for å fjerne den varmen som våre kabler fører inn i bygningen!

Centralteatret er i seg selv et interessant tema, for det er nemlig et av Oslo's eldste teaterscener. Den eldste delen av bygningen huser den såkalte Søylehallen, som ble brukt som festivitetslokale av «Den Dramatiske Forening» fra 1880-årene. Denne hallen er nå fredet. Men Centralteatret har tradisjoner ennå lengre tilbake i tiden, faktisk helt fra 1778, da «Det Dramatiske Selskab» begynte å oppføre teaterforestillinger i det såkalte «Gevektshuset» i Grøndsehaven, sannsynligvis der Centralteatret nå ligger. I 1802 ble denne scenen utvidet til å romme 450 tilskuere. Omkring år 1890 ble den nåværende scene bygget, og teatret ble drevet av forskjellige enkeltpersoner og selskaper helt inntil det den 2. februar 1902 ble overtatt av «Otto's norske theater-selskab». Siden da har det vært i familien Otto's eie, og atskillige norske skuespillere har utviklet sitt talent til berømmelse innen dets vegger.

Centralteatret rommer megen gammel teaterhistorie, og mange er de som har sett med vemod på at teknikken nå holder sitt inntog på dets gamle skrå bredder. Men tidene skifter, og det er ikke så lett i dag for et teater å holde hodet over vannet, så kanskje dette likevel er den beste løsningen? — Men det var vel i grunnen NRK's nye fjernsynsstudio vi skulle snakke om.

For de fleste er det vel temmelig ukjent hva som egentlig foregår i et fjernsynsstudio, bortsett fra det som er tydelig synlig på skjermen. (Og det er ofte bare bluff som slett ikke foregår slik i det hele tatt!) Det stilles de største krav til teknikk og presisjon, og det tekniske utstyret er mer omfattende

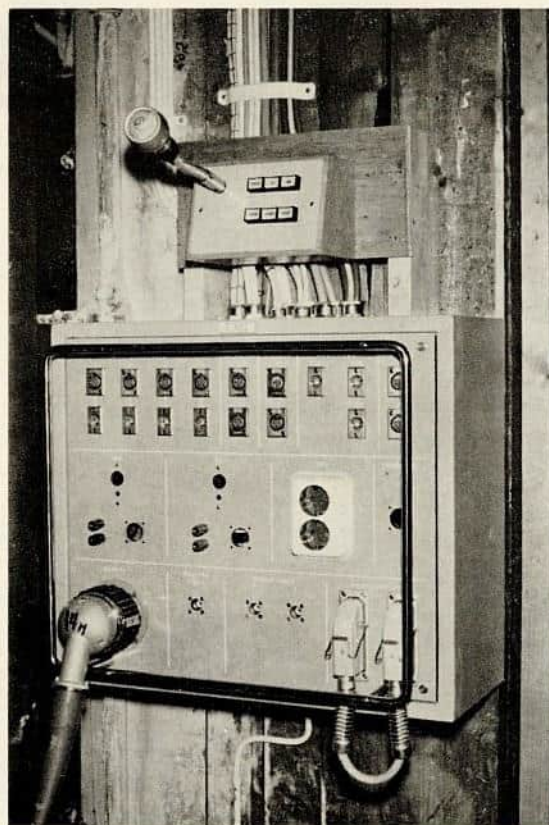
enn det som møter øyet i første omgang. La oss filosofere litt over opplegget.

Vi trenger et kamera. Dette skal fotografere det bildet som skal sendes ut. Men vi trenger også hurtig å kunne skifte over til et annet bilde. Og vi trenger muligens å se på flere ting samtidig, flere bilder, samt tekst f.eks. Vi trenger faktisk fire kameraer for å være tilstrekkelig bestykket.

Vi trenger lys. Riktig lyssetting er avgjørende for å fremskaffe den riktige tekniske og kunstneriske kvalitet i bildet. Vi trenger mange lyskastere, og de må kunne reguleres i styrke på en relativt lettvinnt måte. Vi trenger derfor en lysreguleringsmaskin, et såkalt stillverk, eller dimmemaskin, samt en mann til å betjene den.

Vi trenger mikrofoner, mange mikrofoner, som må kunne plasseres på de merkeligste steder. Og vi må kunne velge oss ut hvilke vi ønsker å høre på ettersom programmet skrider frem. Vi må kunne mikse dem, og vi må kunne skaffe oss lydeffekter i form av forskjellige typer forvrengninger, eller ved hjelp av forhåndsinnsplite opptak. Vi må ha et lydboard og en mann til å betjene det.

Men tilbake til billeddelen. La oss her se på hvilke muligheter vi har, og hvordan vi skaffer oss disse mulighetene. Blokkdiagrammet viser et forenklet skjema over opplegget i Centralteatret.

Koblingstavle med kommandoapparat.

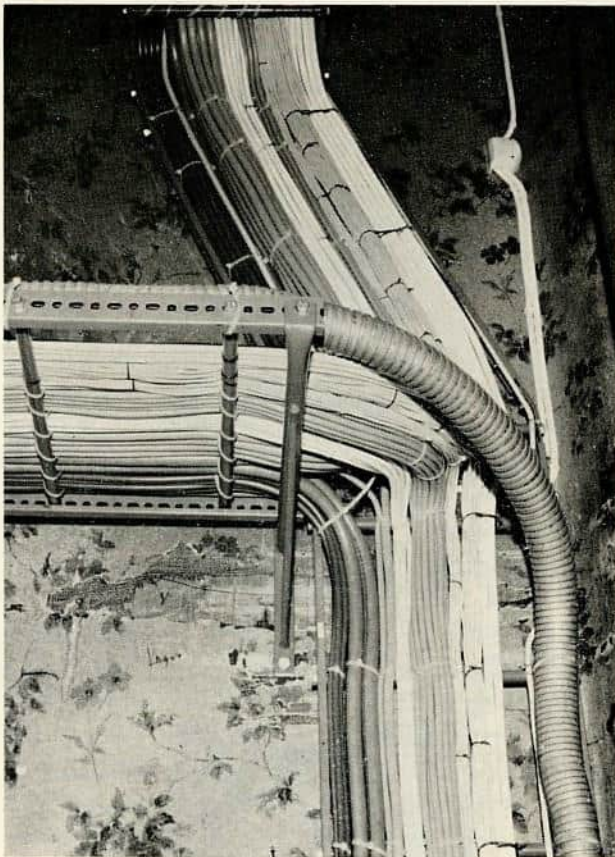
Billedkontrollen.

De billedsignalene vi trenger blir fremskaffet av kameraene 1—4 samt filmmaskinen. Bildene er bygget opp av horisontale linjer som blir tegnet opp under hverandre i rask rekkefølge. Den vertikale bevegelsen blir gjentatt 50 ganger i sekundet, og det er av avgjørende betydning at samtlige signalkilder tegner opp bildet i takt, eller *synkront* som vi sier, ellers vil det ikke være mulig for oss å blande signalene. Vi trenger til dette en taktgiver, eller *pulsgenerator*, som styrer alle signalkildene. Disse føres parallelt inn i alle kamerastyrerne.

Til hvert kamera må vi ha en kameramann, og forat han skal kunne konsentrere seg uforstyrret om fotograferingen overlater vi det til en annen operatør å sørge for at kameraet til enhver tid er riktig elektrisk innstillet. Denne operatøren sitter i *billedkontrollen*, og for å kunne utføre sin oppgave må han til enhver tid kunne se bildet på alle kameraene. Han må derfor ha fem *monitører* fast innstillet på sine fem billedkilder. Disse monitorene er egentlig små TV-apparater. Dessuten må han ha mulighet for å se det elektriske signalet fra sine billedkilder på et *oscilloskop*, og for å klare seg med et enkelt oscilloskop til dette bruk har man innført en såkalt *monitorvelger*. Dette er et apparat hvor han kan koble seg inn på et hvilket som helst

av signalkildene ved hjelp av en trykknappsats, men hvor det er sørget for at han kun får inn et bilde av gangen. Monitorvelgeren er plassert i *apparatrommet* hvor alle forsterkere, blandeforsterkere osv. er plassert, men trykknappsatsen er ført opp til billedkontrollrommet. På en siste monitor som står ved siden av de fem første har han samtidig anledning til å se om det er noen synlig teknisk forskjell på bildene fra de forskjellige signalkilder ved hurtig veksling.

Ved siden av billedkontrolløren sitter lysmesteren. Disse to må samarbeide, for det tekniske og kunstneriske resultat er avhengig av at disse to koordinerer sitt arbeid. Lysmesteren ser billedkontrollørens monitører, men han har også sin egen monitor hvor han kan fjernbetjene dimmemaskinen, som befinner seg i kjelleren. Ved hjelp av spesiell automatikk har han i Centralteatret mulighet for å forhåndssette opp til 14 kombinasjoner av lyskastere, og tilbakekalle hver enkelt av disse kombinasjoner ved hjelp av en enkelt trykknapp. Han har omtrent 60 lyskastere å velge mellom, de fleste 2,5 kW, men også noen 5 kW, og hver lyskaster kan styrkereglures individuelt. Denne reguleringen kan han også forhåndssette, idet han har to sett med reguleringsspaker som han kan veksle på å

En del av svakstrømskabelanlegget.

bruke. Det han i øyeblikket ikke bruker kan han altså forhåndsinnstille så det passer for neste lyssetting.

Etterat signalkildene nå er riktig regulert presenteres de endelige produkter for billedregissøren, og det blir hans oppgave å behandle dem, mikse dem og velge den riktige rekkefølge, kort sagt å snekre dem sammen til et kunstnerisk hele. Til hjelp har han en billedmikser, et teknisk apparat som består av diverse regulerbare forsterkere, signalvelgere etc., og han har selvsagt også en rekke med monitorer. Foruten sine billedkilder og en monitor for det endelige produkt har han også en monitor hvor han kan se på et bilde før han slipper det ut på luften, en såkalt pre-view monitor.

Regissøren arbeider ikke alene. Hans oppgave er å bedømme bildene og gi ordres. Under prøvene vil en «script girl» notere seg hans ordres, og hun har senere den oppgave å følge opp hans notater etter som forestillingen skrider frem. Han har også en person til å betjene billedmikseren. For at han skal kunne få en hurtig avgjørelse på spørsmål som vedrører den tekniske kvalitet sitter også den tekniske sjef ved hans bord. Han kalles TOM-men, en forkortelse for Technical Operational Master. I likhet med kamerakontrolløren har han også sin egen

monitor med oscilloskop, som han kan koble inn hvorsomhelst ved hjelp av en monitorvelger.

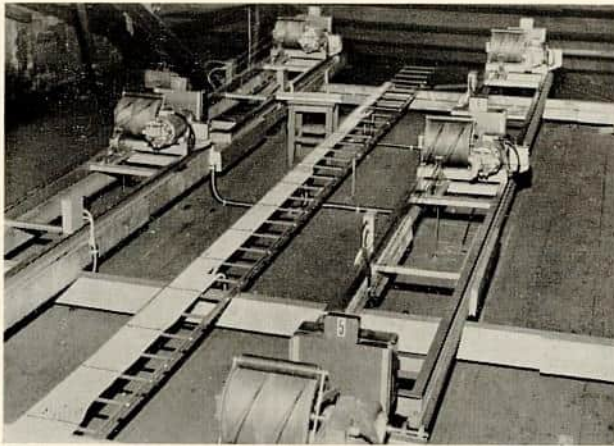
Det endelige resultat foreligger etter dette som et enkelt billedsignal, og dette blir forsterket gjennom en utgangsførsterker og levert til Marienlyst gjennom en fjernkabel. Dessuten blir det tilført samtlige monitorvelgere, slik at det kan betraktes på forskjellige steder. Før det sendes avgårde blir det også vanligvis tilført en såkalt prøvelinje i en prøvelinjemikser. Her blir en linje i overkant av bildet, utenfor det synlige området tilført en gråskala som nivå- og kvalitetsreferanse for betjeningen på Marienlyst og på de forskjellige fjernsynssenderne rundt om i landet.

Men til det endelige resultat hører det også lyd. Dette er et helt separat opplegg, med et eget kontrollrom, og en egen lydmikser. Denne må ha til rådighet en rekke mikrofonkurser som han kan plassere hvor det passer best. Dessuten må han ha muligheter for å tilpasse den riktige kvalitet i lyden, eksempelvis telefonkvalitet hvor dette er påkrevet, eller ekko. Videre må han kunne koble inn lydopptak, og han har derfor også magnetofoner og grammofoner til sin disposisjon. For å kunne følge med i sendingen har også lydkontrolløren en utgangsmonitor, og en monitor med knappvelger. Den ferdige programlyd blir så ført på separat linje til Marienlyst, foruten at den blir tilført en rekke høyttalere rundt om i de forskjellige kontrollrom og i studio etter fritt valg.

Det er opplagt at ved et så stort opplegg som krever så stor grad av samarbeid må det ikke skorte

Apparatrummet.

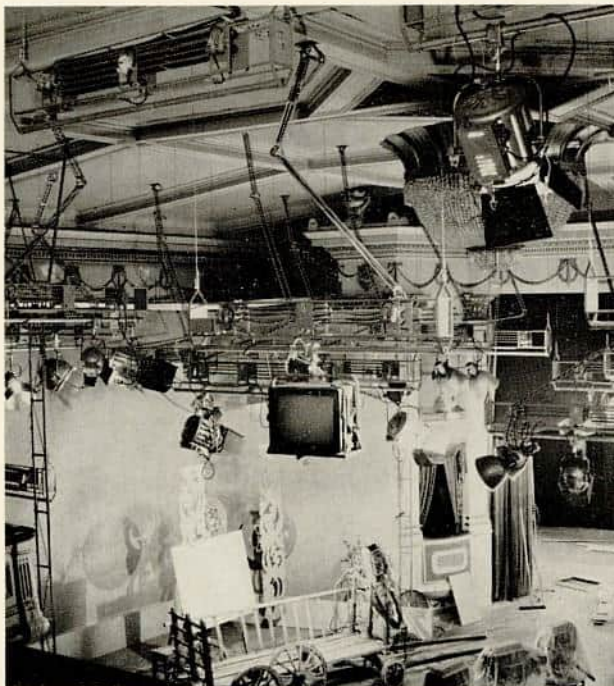

Spillet til lysheisene på loftet.

på sambandet, og det er da også strukket sambandslinjer på kryss og tvers. Foruten en såkalt «intercom» som går mellom alle viktige punkter i studio og kontrollrom, foreligger det også et separat samband mellom regirommet og kamerafolkene slik at regissøren kan dirigere disse dit han vil ha dem. Dette sambandet kan også kamerakontrolløren koble seg inn på.

Under en sending er det videre viktig at tiden holdes, og derfor er det koblet opp atskillige ur rundt omkring i studio og i kontrollrommene, og samtlige av disse ur blir styrt med urpulser fra uret på Marienlyst.

For å unngå å bli forstyrret under et opptak, er det også satt opp en hel rekke signallys rundt omkring, med varsel om prøve og opptak.

Nederst scenen. Øverst ser vi lysheisene.

Da det er forutsetningen at det skal være publikum til stede under opptakene kommer også en rekke sikkerhetsmessige bestemmelser inn i bildet, og et omfattende 24 V nødlysanlegg er en av dem.

Alle disse opplegg har vi delvis levert komplett, delvis bygget på eksisterende rester av gammelt opplegg. Hovedtyngden av det arbeid vi har utført, foruten det svakstrømstekniske og signaltekniske opplegget har vært opplegg av alle kabler for lyskasterkursene, av hvilket det er ca. 120 stykker. Av disse kan bare halvparten benyttes av gangen, men for hurtig å kunne koble over til de kurser som skal benyttes er det montert et krysskoblingsfelt, et såkalt «Patch Panel». Her kan man etter et godt gammelt sentralbordprinsipp koble sammen en hvilken som helst kontakt med en hvilken som helst kurs fra dimmemaskinen.

For å stå fritt med hensyn til plassering av lyskasterne, har man plassert en del lysheiser i taket, 23 stk. ialt. Disse er motordrevne, og kan fjernstyres opp og ned fra et dertil egnet panel på scenegulvet. Heisene, som er av engelsk fabrikat, ble montert av oss, og opplegget for fjernstyringen og strømtilførselen oppe på loftet var temmelig omfattende.

Men ikke alt arbeid i forbindelse med Centralteatret foregikk i selve bygningen. Våre verksteder har også vært en del engasjert. Hovedtavlen, med 3 x 600 amp. inntaksikringer, ble levert fra vårt verksted i Rosenborggaten, og herfra har vi også fått levert atskillig av de mekaniske småting som er aktuelle i en slik installasjon. Et spesialskap fikk vi levert fra Siemens Trondheim, og dette samt to andre fjernsynstekniske utstyrsskap ble koblet opp i Rosenborggaten etter Fjernsynets anvisning.

Et stort arbeid ble nedlagt i fremstillingen av 16 stk. programtekniske koblingstavler, hvorav 10 riktig store. Disse inneholder tilkoblingskontakter av forskjellige slag for alt fra kamera- og mikrofonkabler til kommando, signallys og stabilisert nettspenning.

Arbeidet i Centralteatret ble ledet av vår montør Arvid Winnje, med montør Arne Paulsen som leder for svakstrømsmontørene. Med hjelp av 20—30 mann gjennom to måneder presterte de et førsteklasses opplegg som firmaet med rette kan være stolt av. Det medgikk omkring 13 km sterkstrømskabel og 12 km svakstrømskabel, innbefattet telefonkabel, multikabel og koaksialkabel.

Og når det hele er vel i drift, med et strømforbruk på omkring 160 kW og en innsats av 15—20 mann pluss aktører, hva får man så igjen for det? Et signal på 1 skarve volt over 75 ohm, altså ca. 10 milliwatt. I sannhet en elendig virkningsgrad!

Utnevnelser

Med virkning fra 1. oktober 1964 er det foretatt følgende forandringer i firmaets organisasjon:

Overingeniør J. Sveen har overtatt etter direktør Thv. Selmer avdelingene 10-20-30 (SSW/VA) i Oslo med tittel av direktør.

Økonomisjef N. Simonsen er utnevnt til prokurist i selskapet og er direktør Astrups stedfortreder.

Innkjøpsjef O. Jansen har overtatt ledelsen av avdeling 90 etter overingeniør P. Krogstad, som er sluttet i firmaet. O. Jansen er også blitt tilsatt som avdelingsøkonom for hele S&H (Avd. 40 og 90) og har fått tittel av salgssjef.

Sivilingeniør Tor Jemtland er blitt leder for gruppe 21 etter direktør dr. H. Hoffmann, som etter oppnådd pensjonsalder fratrer sin stilling i firmaet.

Salgssjef B. Randby har overtatt ledelsen av avdeling 60, som direkte er underlagt den merkantile direktør.

Avdelingssjef Tore Berg er utnevnt til lagersjef og overtar den daglige ledelse av hovedlageret.

Vi gratulerer!

Direktør, dr. ing. Hoffmann går av

Den 30. september i år sluttet direktør dr. ing. Henrik Hoffmann i vårt firma etter å ha vært ansatt hos oss i 35 år.

Dr. Hoffmann er født den 19. august 1895. Etter eksamen artium i 1914 gikk han inn på elektrolinjen ved den tekniske høyskole i Darmstadt og tok der sin diplomingeniøreksamen i 1919. Samme år var Hoffmann forøvrig også assistent for professor dr. ing. Ludwig Binder ved høyskolen. I januar 1920 ble han ansatt som driftsingeniør ved Glomfjord A/S og var her med på igangsettingen av det nye vannkraftanlegg. Da driften ved Glomfjord ble nedlagt på grunn av de økonomiske forhold, vendte Hoffmann høsten 1921 tilbake til Darmstadt for å fullføre en i assistenttiden påbegynt doktoravhandling og tok sommeren 1922 sin doktorgrad. Etter et kort vikariat i konsulentfirmaet Elektrodrift ble han våren 1923 ansatt som driftsassistent ved Det Norske Nitrid A/S Aluminiumfabrikken i Eydehavn, hvor han kort etter rykket opp som avdelingsingeniør.

Dr. Hoffmann har i alle år arbeidet i vårt firma med avdelingen for elektrokjemiske og elektrotermiske anlegg som han gjennom sin dyktighet og sin kontaktevne drev frem til en anselig størrelse. — Etter krigen ble han utnevnt til direktør Tarangers stedfortreder på den tekniske sterkstrømvdeling, og da Taranger sluttet, etterfulgte han ham som direktør for denne avdeling. Etter oppnådd aldersgrense den 30.9. i fjor, gikk han med på å fortsette enda et år med å forestå avdelingen for kull- og grafittelektroder fra Siemens-Planiawerke.

Vi har alle lært å sette stor pris på dr. Hoffmann både for de egenskaper jeg allerede har nevnt ovenfor, og for en rekke andre, mange av dem av den gode gamle type, og ikke minst for den selvfølgerlige måte hvorpå han har identifisert seg med

sitt firma. Mine medarbeidere og jeg har lært å sette pris på ham som en god venn, og vi ønsker ham alt godt i årene som kommer! T. Debli Jemtland.

TOPPSJEFEN

— Intet i verden er vanskeligere enn å stille ham tilfreds.

— Hvis De ikke utfører tilstrekkelig godt arbeid, vil han få tak i en annen, som kan. Og De vet at hans beslutning er definitiv.

— Han lar Dem alltid vite, hva han ønsker. Han bestemmer hva slags arbeid De utfører — og hvor meget De presterer.

— Han avgjør, hvor godt De blir betalt — men han er villig til å betale, hva De er verd for ham.

→ Han vet, at De kan gjøre et enda bedre arbeid — og det gjør De i regelen.

— Når De kan oppvise gode resultater, er det ikke den ting han ikke vil gjøre for Dem.

— Så lenge De yter en fin innsats, vil han i det hele tatt støtte Dem til det ytterste.

— Han gir ikke en døyt for hva De utrettet i går. Det er det De gjør i dag som teller. De kan ikke hvile på Deres laurbær når De har å gjøre med denne type.

— Han er konstant på utkikk etter nye talenter og nye idéer — men han er også trofast mot gamle hjelpere.

— Det er mulig, De kan narre ham en stund — men regn ikke med at De kan fortsette med den slags i svært lang tid.

— For — dyktig som han er — har han aldri noe besvær med å få folk til å arbeide for seg.

— De blir nødt til å innrømme at han skaper beskjefteigelse for svært mange mennesker.

— Hvis De vil Deres eget beste, vil De gjøre alt hva som står i Deres makt — og mer til — for å tilfredsstille ham.

— Hele Deres fremtid ligger i virkeligheten nesten fullstendig i hans hender.

De har gjettest hvem han er?

Ja, De hadde rett. *Det er — kunden!* For kunden er den virkelige toppsjef for hver eneste medarbeider i bedriften — like fra visergutten til den administrerende direktør. Han (eller hun) venter seg faktisk meget av oss — og får det. Og — hva mere er — hvis vi ønsker å fortsette og beholde våre stillinger, er vi tvunget til målbevisst å gå videre med å gi ham alt det han forlanger — pluss litt ekstra med på kjøpet.

I orkan og sol ved Adriaterhavet

Når man snakker om Adriaterhavets grønne riviera, er det som regel Rimini som har vært i forgrunnen. Men fra Venezia strekker det seg en deilig sandstrand 100 km sørover. Her ligger badestedene Cervia, Cesenatico, Bellaria, Rimini, Miramare, Riccione, Catalocia, Gabice, Pesaro, Fano, Senigallia. Rimini er det største og kanskje det mest mondene, men jeg vil nå allikevel foretrekke noen av de andre jeg har nevnt. Riccione for eksempel. Her er det blendende sol og sjøen holder som regel 23 grader fra juni og øker noen grader fremover i juli. Her er over 500 hoteller, fra luksushoteller til billige, gode pensjonater. Der er en lang og deilig strand, med gulhvitt sand, hvor et yrende farverikt liv utfolder seg under sydens glødende sol.

For bare noen år siden var Riccione et lite fiskeleie, men idag ligger det hotell på hotell så langt du kan se. Men her er det ikke bare hoteller og pensjonater. Det bor mange fastboende her, og gatene har sydens farverikhet. Utallige butikker utstiller alle sine varer på fortauene og der hvor det ikke er butikker, er det morsomme barer og fortaus-

kaféer. På grunn av den sterke tyske kontingent som ferierer her, snakker de fleste i butikkene litt tysk.

Da jeg i juni i år besøkte denne deilige badebyen ved Adriaterhavets grønne kyst, ble jeg møtt av en ekkel varme og vammel sol. Varmen lå over gatene og det nesten dampet av det uendelige havet, mens sypressene og akasitrærne sto døsig og svettet. Jeg måtte inn på første baren jeg så for å få meg en iskald øl, og italiensk øl er godt, men nokså dyrt. 250 lire for en halv flaske, men godt er det. Selvsagt kan man få alt annet også. Campari med soda er billig og fint for tørsten.

Jeg tenkte der jeg satt på den lille baren mens Alfredo pratet i vei, at dette var virkelig sydens varme. Og komme fra norden på noen få timer hvor sval kulde hører sommeren til, var det en stor overgang.

Alfredo ble livligere. Han laget en ekstra fin drink til meg. Iskald og deilig, og ville nesten ikke ha noe for den. Det var mitt første møte med italiensk elskverdighet og hjertelighet.

Varmen følte nesten ekkel.

— Dette er ikke vanlig, sa Alfredo, det er tegn til uvær, hvor det nå kan komme fra. Himmelen var blå og havet rolig og rosene duftet overalt. Barn lekte i gatene og alt så så fredelig ut.

Den kvelden opplevet jeg en storm og orkan jeg tidligere bare kjente fra film og fjernsynsskjermen. Vi skulle til å spise middag på hotellet da svarte skyer begynte å trekke seg fort og farlig over himmelen. Mørket kom så altfor brått og plutselig begynte det å lyne. Lynene falt likeså hurtig som haglene. Alt i et gnistret det og så kom vinden feiende inn fra havet, som lyste som hvit ild i mørket. De kjempehøye bølgene skyllet langt innover stranden og vinden suste så det solide, nye hotellet jeg bodde på, holdt på å ramle sammen. Det er den verste storm jeg har opplevet. Før en halv time var gått flommet meterhøye elver i gatene og trærne utenfor knakk som fyrstikker. En lastebil på 5 tonn ble løftet i været og ble kastet 20 meter vekk og sjåføren livsfarlig kvestet. Stormen raste i over 7 timer. Hustak suste gjennom luften og lynene flammert gjennom mørket og regnet som lysende djevletunger. En flodbølge fra havet skyllet ned en campingplass så det dyktige redningsmannskap måtte bruke båter for å unnsette de stakkars turistene som var der. Flere av dem ble bragt til sykehus. Båter ble kastet på land og badeparasoller og badehus nede på stranden ble tatt av vinden som papirbiter. Et inferno jeg sent glemmer. Lyset ble borte, vannet i springene ble borte, og der satt vi da klumpet sammen tilfeldige mennesker fra mange land innestengt i en spisesal i hotellet og ble nesten døde av stormens brak.

Men det er i ulykker, krig og naturkatastrofer at menneskene blir sveiset sammen, og neste dag hjalp alle til med oppryddingen. De som tror at italienerne

Urbino. Byen som ser ut i dag som da den ble grunnlagt i år 1400.

Kirke i Ravenna, mosaikernes by.

er late mennesker, de får tro om igjen. For maken til driftighet har jeg ikke sett. Kraft- og vanntilførsel ble bragt i orden igjen, og gatene ryddet. Men for et redselsfullt syn som møtte en. Stormen hadde stilnet av og solen gled gyllen over silkeblå himmel, men bølgene på stranden var meterhøye og de slo med veldig kraft over badestranden. Vrak av båter og hustak fløt overalt, og den hvitgule sanden var oljete og stygg.

Men italienerne arbeidet natt og dag for å legge alt til rette for turistene, og det lyktes også. Så det var ikke mange dagene før stranden var som før og solen bakte og brunte og folk lekte og moret seg i de varme bølgene.

Vel, det var orkanen. Det skal ikke skremme en bort fra Adriaterhavets blågrønne flate. Tvertimot. Dagene som kom var gyldne og fulle av godhet og varme.

Her i Riccione er alt hva en sommergjest kan ønske seg. På stranden kan man også få kjøpt alt. Iskremselgernes rop «Gelati» blander seg med kakekonenes skrik. Noen selger også duker, andre kokosnøtter, andre igjen smykker etc.

For et herlig liv. Alle de brune menneskene. De deiligste piker du kan se bare iført en knapp bikini, og piker var det mange av. Bare det å ligge i sin badestol og lytte til havets bølger, italienernes morsomme sprog, lyse latter og følge de aller deiligste damer du kan se med øynene, er som et eventyr.

Blir du tørst, er det små barer over hele stranden. Vin, øl, coca, ja, alt hva du vil, kan du få.

Om kvelden kan du gå i butikker. Helt til midnatt, og de små flinke ekspeditrisene blir aldri trette av å vise frem sine ting, og smiler like blidt om du ikke kjøper noe. Jeg har blitt snytt i Skandinavia og i andre land, men nede ved Adriaterhavskysten møtte jeg bare ærlige mennesker. På baren står det gjerne skilt med «Norsk kaffe», «Dansk kaffe med Zahne» og «Svensk kaffe» og vinen er som nevnt

meget god og billig. Spør etter stedets vin, og du får en liter for tre kroner.

Blir man litt lei av stadig å ligge på stranden, arrangeres det turer til mange forskjellige steder. Til St. Marino, en herlig liten republikk, kjent for sine frimerker og gamle slott. Eller en halv dags tur til en by som heter Urbino, som ble bygget i år 1400. Den er akkurat som den var den gang, med bymur og trange gater. Med slott og eldgamle hus, og håndverkerne sitter utenfor sine falleferdige hus og lager fine ting med sine hender. Det er som byen ikke har hatt omgang med den moderne utenverdenen. Friluftrestauranten på det gamle slottet i Gradara er også verdt et besøk. Der er dans, deilig musikk, og slottstårnene står som kulisser over de grønne trærne. Her får man all slags herlig og billig vin og så spiser man pannekaker tillaget av ost, krydderier og mange rare ting og som stekes over åpen ild. På dansegulvet lar de fremmede kvinner, særlig de skandinaviske, seg lett beseire av

svarthårede italienerne. Og over det hele: Mørk blå himmel med stor måne og ildfluer som flager som lysende St. Hansormer i luften.

Og ikke å forglemme et dagsbesøk i Firenze, og en tur til Ravenna, mosaikernes by fremfor noen annen.

Solen bakte overalt. Det var 30 grader i skyggen og har man tid til å late seg slik som turistene, er det jo bare deilig med varme og sol.

Men at den italienske riviera ved Adriaterhavet vil bli ettertraktet, er helt sikkert. Hvorfor absolutt velge Rimini som er det dyreste stedet. I Riccione, Miramare eller noen av de andre steder jeg har nevnt, kan man utenfor sesongen få et pent værelse med full pensjon for noenogtyve kroner. På disse stedene er det også både nattklubber og store restauranter, hyggelige smågater og fine hovedgater og butikker hvor man får kjøpt alt hva hjertet begjærer. De vil ikke angre på det, hvis De tar en tur til Adriaterhavets grønne perle: Riccione!

Eivind Kolstad.

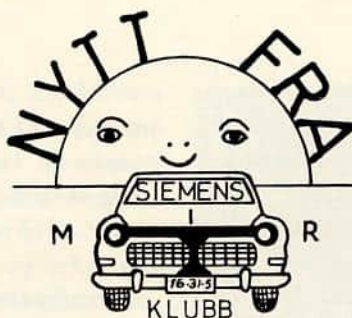
Fra Riccione kan man ta turer til mange interessante steder.

Siemens Bridgeklubb seiret

Årets bridgeturnering mellom SAS og Siemens ble arrangert av SAS. Hver klubb stilte 5 lag = 20 mann. Siemens Bridgeklubb seiret i år med 4 lag og SAS med 1 lag. Siemens fikk således sitt første

napp i den nye, store vandrepokalen som må vinnes tre ganger. SAS' arrangement var i alle deler vellykket og Siemens' seier meget populær!

Familie-

bil løpet

Søndag den 18. oktober gikk årets familie-løp av stabelen, og som vanlig hadde vi værgudene med oss så dagen opprant med det herligste høstvær. Klokken 9,30 om morgenen glitret solen i velsmurte og blankpolerte biler på Youngstorget, hvor Per-Egil Berg m/familie stod klar med stoppeklokke og hemmelighetsfulle poser med reiserute, kart og oppgaver. Stemningen var god og det var et syn å se de energiske ansiktene bak bilrutene idet bil etter bil la i vei bortover Torggaten og oppgjennom Trondhjemsveien. Første oppgitte etappe var Frogner på riksvei 50 hvor ruten tok av mot Bjørkelangen.

I likhet med i fjor hadde vi også i år vært heldige å få låne kjekke gutter fra Waisenhuset til kontrollpostene. Disse guttene gikk helt og fullt inn for sine oppgaver, og sørget for at konkurransekjørerene fikk de points de fortjente. At det vellykkede resultat av hele arrangementet i vesentlig grad skyldes de pålitelige kontrollpostene, er det ingen tvil om, og vi er dem stor takknemlighet skyldig.

Ruten gikk videre gjennom det vakre Høland til Løken hvor det var gratis servering av kaffe og en velfortjent hvil for kjørerene i den pene Kafeteriaen til fru Glende. Etter kaffe-rasten gikk turen videre til Momarken—Askim—Spydeberg. Turens absolutt populæreste kontrollpost var den siste på ruten ved Lysern. Der gikk nemlig oppgaven ut på å fiske den største ørreten i den fine fiskedammen. Det kjente glimtet i øyet kom tydelig frem, især hos de mannlige deltagere, da de fikk utlevert en fiskestang og fikk beskjed om at — vær-så-go' fisk opp en ørret! Det var her kontroll-postene Frank Larsen og Kristian Anthonsen fikk det vanskelig med å stoppe «rovfisket» og veie opp resultatet. Jeg tror bestemt det ville sett svart ut for hele fiskebestanden i Lysern hvis kontroll-postene her hadde vist noen svakhetstegn. Med hård hånd måtte de gjenta til kjedsommelighet at prisen var kr. 11,00 pr. kg så det ville lønne seg å beherske aktiviteten.

Efter at alle etterhvert fikk løsrevet seg fra den fine ørreten dro de videre innover gjennom Enebakk til byen, hvor vi møttes på Helsfyr Hotel. Her ble det servert oksestek og is mens arrangørene i sitt ansikts sved tok til med å regne ut resultatene efter den knivskarpe konkurranse. Resultatene ble:

- Nr. 1. R. Garvang.
» 2. B. Skodbo.
» 3. Harry Kristiansen.
» 4. B. Dahlberg.
» 5. K. Skofteby.
» 6. Olaf Olsen.
» 7. F. Hermansen.
» 8. Röck.
» 9. Boye Evensen.
» 10. Fru E. Skotte.
» 11. E. Rein.
» 12. E. Nordberg.
» 13. Fru J. Pedersen.

Premiebordet var rikheldig. Første premie var en hjemmelader, en gave fra vårt firma, og siste premie var som seg hør og bør et slepetau.

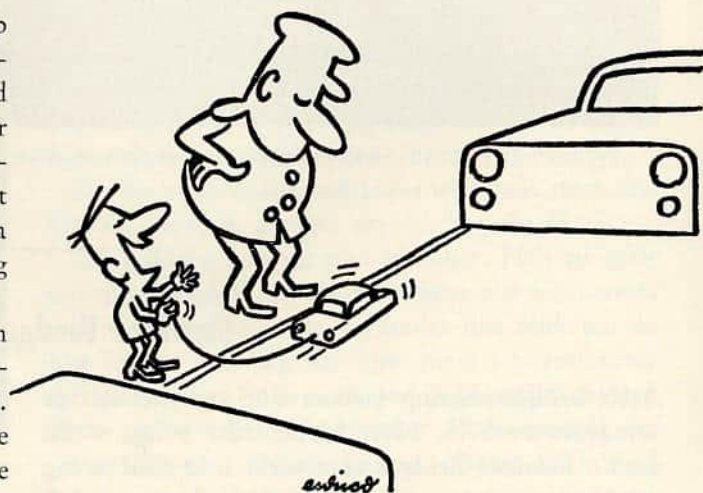
Hele arrangementet var avsluttet ca. kl. 18, og jeg tror at samtlige reiste hjem med følelsen av at de hadde hatt en vellykket dag.

H. P.

Fra Des Moines i Iowa meldes det at Bob Hope har uttalt seg om hvorledes amerikanerne kommer til å ha det om 30 år.

— Da er våre biler blitt så lange, mente Bob Hope, at de har nummerskilter fra forskjellige stater i hver ende. Dessuten får vi meget kortere arbeidstid og mer tid til moro. Dette er uheldig. Vi får nemlig 6 dagers weekend — og bare en arbeidsdag til å komme oss på.

Den som lever får se.

Jeg holder bare plassen av for pappa.

Bridgistoriens største svingspill

Man skulle nesten tro at det var en spøk, men bridgeredaktøren i «New York Times» bevitner at partiet virkelig ble spilt nylig i årets Reisinger Trophy Championship i New York. Han forteller også hvem som var spillere. Ved det ene bord satt Richard Hinkle og Mrs. Madeleine Mauer S—N og Mrs. Mimi Wolpin Øst. Navnet på stakkars Vest har han ikke villet røpe.

Ved det andre bord var Sanford Wagner og Leslie Lawrence Ø—V.

♠ Kn 10 3			
♥ K			
♦ 10 8 7 4 2			
♣ Kn 9 6 5			
♠ K D 8 4	N	♠ Ess 9 7 6 5 2	
♥ Ess D 10 8 5 3	V Ø	♥ Kn 9 7 6 4 2	
♦ —	S	♦ 5	
♣ 10 9 3		♣ —	
♠ —			
♥ —			
♦ Ess K D Kn 9 6 3			
♣ Ess K D 8 7 4			

Øst ga. Ø—V i sonen.

Meldingene ved bord 1:

Øst	Sør	Vest	Nord
pass	2 ♦	2 ♥	3 ♦
4 ♣ (!)	7 ♦	dobl.	pass
pass	pass		

Øst, Mrs. Wolpin, som hadde en mistanke om at N—S ville komme i 7 ruter, hvis Ø—V havnet i 6 hjerter, ville straks melde kløver for at makker kunne vite hva hun skulle starte med. Men Vest forsto ikke det. Han åpnet med hjerter ess, og kontrakten var utapelig.

Ved bord 2 var meldingene:

Øst	Sør	Vest	Nord
2 ♦	7 ♦	pass	pass
7 ♠	dobl.	pass	pass
pass			

2 ruter åpning viser en 2-seter, hvor minst en av dem er i en major-farve. Vest kunne derfor godt — om ikke annet enn som en stamp — meldt 7 hjerter, for han vet jo at hvis hjerterfarven ikke passer Øst, kan denne uten særlig fare gå over i 7 spar.

Hva enn Sør starter med, kan storeslemmen ikke tapes.

Her opplevde man altså at sammenlagt vant en dobbelt storeslem ved begge bord. Den ene i fare-sonen, den annen utenfor. Resultat pluss 4090 poeng til Hinkles lag.

Havets øye

Det er ugjennomtrengelig mørke på odden og inn-over skogene. Sjøens svarte masse kan jeg såvidt skimte fra mitt vindu, men jeg hører brenningens voldsomme slag mot harde sjøvaskede svaer. Den er så monoton, brenningens larm, så evig og tung at jeg blir opprevet av lyden, især i de lange høstnettene når mørket gjemmer odden og glefsende sjø. Om dagen er det ikke lenger noen småbåter å se, bare noen enslige jakter, som hugger i knappe dønninger. De svære båtene går lenger ut så jeg hører bare ulingen i tåkenetter.

Det er så stusslig på odden nå. Om natten kommer alle slags rare lyder fra havet og en merkelig uhygge betar meg. Når jeg ser ut gjennom vinduet ser jeg ingenting. Jo, langt der ute ser jeg havets øye, fyret, som blinker og blinker som en ledestjerne. Disse lysglimtene gjør meg rolig, og jeg tenker på fyrvokteren som bor der ute. Midt i sjøen. Han har ikke engang en landfast odde slik som jeg har. I all slags vær passer han på fyret. For det svikter han ikke. Han er der ute i stormfulle, lange netter og stormen omringer ham på alle kanter. Brølet fra havet hører han døgnet rundt. Jeg tenker på stiene innover odden, på de avklede siljekrattene og forblåste furene. Der kan jeg gå når det lysner av dag. Men fyrvokteren som passer på havets øye, kan ikke komme noen steder når stormen rir sjøen som nå.

Stuen min er plutselig blitt som et slott og de forvridde trærne som synger i mørket utenfor er meg kjærere enn noensinne.

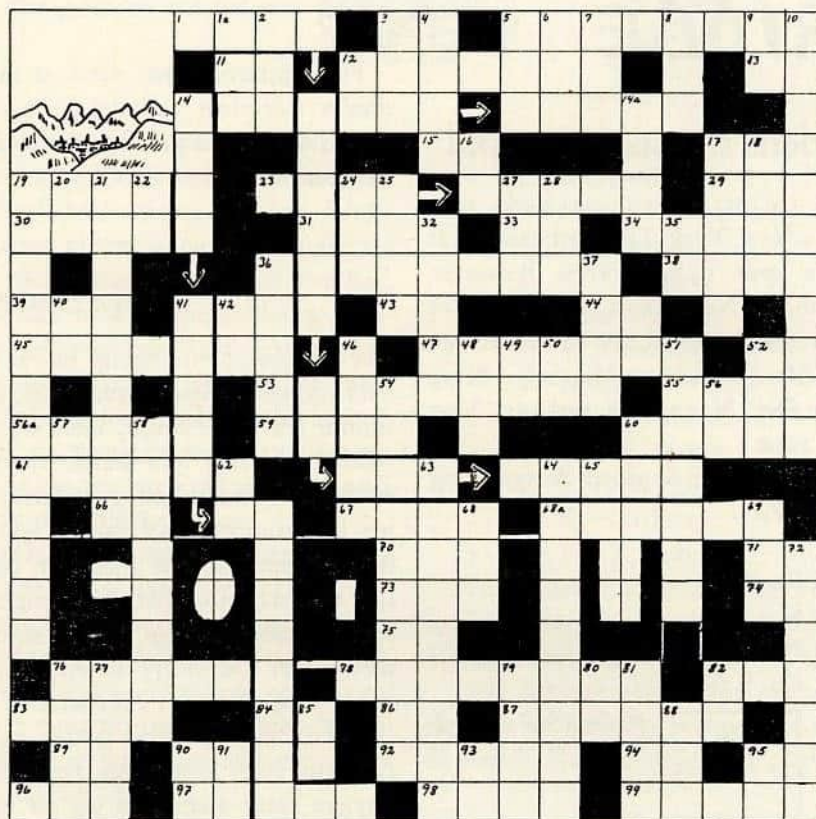
Og jeg stirrer på fyret der ute som hiver lysglimtene sine langt ut i den beksvarte høstnatten.

E. K.

Det er et merkelig ønske å søke makt over andre, og å miste makten over seg selv.

Julens Premiekrystordoppgave

Av Terje Skavold

VANNRETT

3. Sår.
5. Pause.
11. Munning.
12. Grøfte.
13. Helling.
14. Også i 1 arbeider dette.
15. Onnearbeid.
17. Langt på tokt.
19. Rovdyr.
23. Grunnla 1.
29. Ofre (omv.).
30. Elv i Norge.
31. Lade (eng.).
33. Forfatter.
34. Politiker (it.).
36. Her er 1 «hovedstad».
38. Sta.
39. Hevn (norrøn).
41. Melkeprodukt.
43. Artikkel.
44. Tall.
45. Slurver.

47. Åttekantet spiller.
52. Fase.
53. Metoden gir smijernets egenskaper.
55. Bruker pil og bue.
- 56a. Pikenavn.
59. Borte.
60. Eller.
61. Bjerkebolle.
66. Som 52 v.
67. Spiser.
- 68a. Uvirkelig.
70. En nifs opplevelse.
71. Gjør.
73. Egen.
74. Tim Lane.
75. K.i.
76. Rett.
78. Fascinerte.
82. Bøs.
83. Streve.
84. Prep. (eng.).
86. Vondt.
87. Gammeldags.

89. Skute.
90. År.
92. Irritere.
94. Spansk artikkel.
95. Anmode.
96. Barnebeskjefteigelse.
97. Kjent sted i 1.
98. Besidder.
99. Energikilden.

LODDRETT

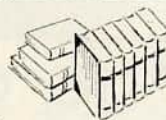
- 1a. Yoi.
2. Skytterkonge.
3. Fugl.
4. Uttrykk for måleavd. (tysk).
5. Fin.
6. Bråk.
7. Iakttar.
8. Innta.
9. Idrettsarrangement.
10. Ved juletider.
12. Artikkel.
14. Storprosjekt i nærheten S/B.

14a. Utvekst.	52. Båtfører.
16. Byrde.	54. Gjenstand for kritikk.
17. Adverb.	56. Tone.
18. Smerte.	57. 62 omv.
19. Komponenter hos S&H WH.	58. Lekeplass om vinteren.
20. Utrop (omv.).	60. Oppfostre.
21. Vår mann i Hønefoss.	62. Ujevn.
22. Mesterskap.	63. Lufte.
24. 68 omv.	64. Venter vi på juleaften.
25. Vasse.	65. Presens.
27. «Dei vil alltid klaga k...»	68. Stasjon på Hadeland.
28. Løp (eng.).	69. Lite arbeidsrom.
32. Dikter (middelalder).	72. Frukten.
35. To like.	76. Gå berserkergang.
36. Av dette.	77. Oppfarende.
37. Masse.	79. Sjeldne (eng.).
40. Hast.	80. Forkortelse.
42. Slagsted.	81. Skøyteløper (fornavn).
46. Narre.	82. 11 v.
48. Frukt.	85. Litt.
49. Sport.	88. Se.
50. Ukjent.	90. Preposisjon.
51. Kunstmuseum.	91. Billedblad.
	93. Yte.
	95. Anmode.

Vi setter opp to premier for riktig løsning. Send inn svaret på medfølgende løsblad til redaksjonen innen 20.1.64. Hvis flere riktige løsninger, vil det bli foretatt loddtrekning.

Strøm uten ledning

Fremskritt er gjort når det gjelder å sende strøm uten ledning. Hermed menes den 65 år gamle tanke om å sende brukbare strømmer gjennom luften å nærme seg løsningen. Radio- og TV-bølger sendes jo gjennom luften, men her må store mengder energi brukes til å sende bølger, hvorav bare små mengder oppfanges av mottakerne. Bedre energibevarelse er det i de rettede parabolske senderantennene eller ved en helt annen type energistråle, nemlig en laser. For å overføre en slik strøm må strømrålen fokuseres. I Massachusetts har flere hundre watt blitt sendt med en effektivitet av 25 % over en distanse av 7,5 m, og selv om dette ikke synes meget er det et godt skritt fremover. Denne sendemetoden kunne tenkes brukt i forbindelse med styring av satelitter eller operering av TV- og radiosendere i satelitter. Likeledes er det antydning å holde et ubemannet helikopter i ca. 15 000 m's høyde for å virke som varslere for rakettagrep.

BIBLIOTEKET

Nye bøker

- DK 658.7 Lagergestaltung und Lagerhäuser. Dipl.ing. Carl Röper.
- DK 603 Karosseri-boken. Teknologisk Forlag.
- DK 651 Konferanseteknikk. Elingaard Brevskole.
- DK 621.399 Philips Electron tube handbook I 1964.
- DK 621.313 Elektrische Antriebe in der Zellstoff- und Papierindustrie.
- DK 41 Norsk-engelsk teknisk ordbok. Jon Ansteinsson.
- DK 05 Kunstindustrimuseh. Årgang 1959—62.
- DK 621.3 Technische Zuverlässigkeit in Einzeldarstellungen.
- DK 621.3 Strømvei-skjemaer for lavspente elektriske anlegg.
- DK 658 Kontorboken. Skare og Hartmark.
- DK 658.8 Markedsføring. Leif Holbæk-Hansen.
- DK 34 Forelesninger over kjøp. Karsten Gaarder.
- DK 621.399 Basic pulse circuits. Richard Blitzer.
- DK 35 Ferieloven. Berger Ulsaker.
- DK 621.3 Elektrotechnik auf Handelsschiffen. Kosack/Wangerin.
- DK 621.317 Die Fernwirktechnik im Dienste der Elektrizitätsversorgung.
- DK 658 Aktiv Företags-Organisation. Arne Hultquist.
- DK 658 Bedriftsorganisasjon i praksis. Hartmark, Skare og Sagen.
- DK 658 Industriell organisasjon. Norsk Produktivitets-Institutts prosjekt nr. 226.
- DK 658 Linje og Stab i Bedriftsorganisasjonen. Johan Sagen.

Ikke flirt med kontordamen

Fra London er vår oppmerksomhet henledet på en uttalelse av biskopen av Leicester nylig. Biskopen uttalte under et foredrag for Leicester Junior Chamber of Commerce følgende:

«... En av de aller viktigste ting for unge forretningsmenn å huske på, er ikke å flirte med stenografdamen! Jeg sier ikke dette for spøk, men fordi jeg oppriktig mener at forholdet mellom en forretningsmann og hans kontordame faktisk er et av de aller mest delikate i vårt moderne samfunn. Sannsynligvis nærer den unge dame beundring for sin sjef, og hun er forpliktet til å adlyde hans ordrer. Disse ting gjør forholdet mellom dem lett og knirkefritt og kan føre til illusjoner og vrangforestillinger om den ideelle partner på livets vei. Man innleder et forhold som ender i ekteskap og altfor ofte i skuffelser for begge parter...»

Det biskopen vil frem til, mine herrer, er vel rett og slett at unge effektive damer på Deres kontor bør forbli unge effektive damer på Deres kontor, og ikke noe annet.

T R O N D H E I M

Medarbeider i S/T Knut Petersen

Nytt fra Siemenslaget S/T

Fotballaget

Fotballaget klarte i år å gjenta bedriften fra 1957 ved å sikre seg bedriftsmesterskapet i fotball for 1964. Årets mesterskap må sies å henge høyere enn forrige gang idet det i år deltok hele 56 lag fordelt på 2 divisjoner med 2 avdelinger i hver. Siemenslaget har hele sesongen toppet tabellen i 1. divisjon avdeling A slik at spenningen derfor knyttet seg til finalen mot vinneren i avdeling B, Marienborg jernbaneverksted som ble spilt lørdag 31. oktober.

Kampen foregikk i godt høstvær og var ganske spennende idet hele første omgang gikk uten at noen av lagene fikk noen mål. I løpet av de første 15 minuttene av annen omgang fikk imidlertid Siemenslaget spillet til å gli i velkjent stil og etter flere gode pasninger som resulterte i et par velplasserte fremlegg, kunne lagets kaptein Kalle Andersen og fotballoppmannen Dagfin Pettersen sette inn hvert sitt mål. Resten av omgangen ble velspilt selv om kampen hardnet til under Marienborgs press for utligning. Siemenslaget red imidlertid stormen av og kunne gå av banen med 2—0.

De spreke bedriftsmestere som skal ha firmaets

og lagets hjerteligste takk for innsatsen er følgende:

Keeper: Egil Trapnes, maskinverkstedet. Backene: Olaf Antonsen og Emil Nilsen, begge installasjonsmonterere. Halfrekken: Teknikerne Sverre Røstad og Holger Aalberg fra anleggsavdelingen og installasjonsmonter Per Knudsen. Løperekken: Ingeniør Kjell Aune, installasjonsmonterene Arvid Hegstad og Kåre Svendsen, platearbeider Kalle Andersen og lagerekspeditor Dagfinn Pettersen.

Fotballaget har lovet å holde formen ved like frem til våren med henblikk på sportssammenkomsten i Hamburg i mai 1965.

Håndballnytt

Herre- og damehåndballagene kunne etter en god avslutning av utendørs sesongen begynne sin 2. innendørs sesong i Nidarøhallen. Deltagelsen var i år kolossal idet hele 70 lag var påmeldt i herreklassen slik at det her måtte deles i 3 divisjoner med 10 lag i 1. div., 20 lag i 2. div. (2 avdelinger) og 40 lag i 3. div. (4 avdelinger). Siemenslaget spiller i år i 1. divisjon. I dameserien er det i år ca. 30 lag med 2 divisjoner og damelaget spiller også i 1. divisjon. Innendørs sesongen ble innledet med en åpningscup hvor både herre- og damelaget vårt kom frem til kvartfinalen før det ble tap.

For å holde formen ved like for fotball- og håndballagene og andre mosjonister har Siemenslaget leiet Nidarøhallen hver lørdag fra 13,30—15,00 hele vinteren. Det er gratis adgang for alle ansatte med adgang til garderobe og dusj. Damehåndballaget har dessuten en ekstra treningskveld hver mandag i Ila skoles gymnastikksal. For å stimulere treningsaktiviteten og med henblikk på eventuelt å stille herrehåndballag i flere divisjoner i utendørs serien til våren, har vi en intern håndballserie gående over 3 lørdagsettermiddager i Nidarøhallen, med 4 herrelag (inst.avd., vst.arb., adm.bygget og øvrige avd.) og 3 damelag (Adm., lager og verkstedet).

1. rekke fra venstre: Per Knudsen, Olaf Antonsen, Egil Trapnes, Emil Nielsen, Sverre Røstad. 2. rekke fra venstre: Kåre Svendsen, Dagfinn Petersen, Kjell Aune, Kalle Andersen, Arvid Hegstad, Holger Aalberg.

Svømming

Interessen for svømming har tatt seg opp og i en svømmekonkurranse mellom byens håndballag søndag 1.11. deltok Siemenslaget i 6 × 25 m stafett frisvømming og plaserte seg som nr. 2 i sitt heat. Det deltok ca. 40 lag og heatvinnere gikk videre til finalen som ble vunnet av Politiets bedriftshåndballag. «Håndballsvømmingen» er ny av året, men vil etter årets suksess bli arrangert hvert år. Det er satt opp en vandrepokal som vinnes av beste lag i en 3 års periode. Siemenslaget går inn for finaleplass til neste år og minner derfor om treningstimen i Svømmehallen hver onsdag fra kl. 21,00—22,00.

Orientering

Siv.ing. Agnar Røstad.

O-løpssesongen ble avsluttet med Siemensmesterskap søndag den 11. oktober i et flott høstvær og med god deltagelse. Sluttstrek var dermed satt for en meget aktiv sesong for O-gruppen med ialt 15 orienteringsløp hvorav 1 nattorienteringsløp. Ved en samlet premieutdeling for hele sesongen ble bl. a. følgende premiert: A. Røstad, Siemensmester, E. Berg, Sesongmester (4 1.-plasser), A. Bratt (hyppigste deltager med 12 fullførte løp), familien Hilmo (familiemester med 12 deltagelser i kort og lang løype). Det ble premiert for 2., 3. og 4. plass i de forskjellige premiegrupper og dessuten var det flere spesialpremier slik at hele 26 deltagere kunne forsyne seg av premiebordet. Det er satt opp en sølv vandrepokal i Siemensmesterskapet.

Høstmøte

Siemenslagets høstmøte den 13. oktober i Fri-murerlogens peisstue hadde samlet nærmere 70 deltagere og laget kunne by på kaffe, varme smørbrød og dans. Møtets programposter var ellers «Smalfilm som hobby» med Rolf Kvernø's Cannesprisfilm «På ski» i 16 mm sort hvitt, og en fargefilm fra Cannes. Videre var det en uklippet fargefilm fra USA tatt opp av Tor Odd Vist som på neste møte vil vise filmen i redigert og klippet stand. Det ble dessuten vist en 8 mm reportasje-film i farger fra Siemenslagets turer og andre aktiviteter siste 1½ år. Premieutdelingen for O-løpene foregikk også på møtet for de danselystne slapp til og kunne utfolde seg inntil vi motvillig måtte rydde lokalet ved ett-tiden.

Siemenslaget har hatt 2 teaterkvelder i høst med 30—50 deltagere og på programmet har stått «Kjære Rut» og «Den hellige ild» ellers har vi vært på italiensk operagjestespill i Nidarøhallen med «Rigoletto» og før jul står enda en teaterforestilling på programmet og det er «Etter syndefallet».

Siemenslagets årsmøte er fastsatt til 4. desember.

Jean Michelet.

Små radioer aktiviserer paralyserte muskler

En radio på FM-båndet som er mindre enn en aspirintablett, er benyttet i eksperimentelle forsøk med dyr for å gi ordre om bevegelse av visse paralyserte muskler. Det er ved bruken av radiosendinger tenkt å indusere elektriske pulser som skal være lik de elektriske pulser som musklene vanlig skulle motta fra det ødelagte nervesystemet. Det er innplantet og forsøkt slike radioer i hjerte, lunge og andre muskler, og forsøkene foregår i Cleveland.

Foreløpig er det sendere som er plasert der, og de måler og informerer for forskerne de elektriske pulser som styrer musklene.

Senderens energikilde er et kvikksølvcellebatteri.

Et sjøfartens universitet

Ved Tor Johansen og Lars Floan

De Maritime Skoler sett fra havnen.

Fra venstre: Kjølemaskinistskolen — Maskinistskolen — Navigasjonsskolen — Fiskerfagskolen — Kokkskolen med restaurant og internat.

Vi har i Trondheim fått et sjøfartens universitet, nemlig De Maritime Skoler. Fullførelsen har tatt fem år.

De Maritime Skoler består i dag av

  Navigasjonsskole

  Fiskerfagskole

  Maskinistskole

  Kjølemaskinistskole

  Kokkskole med restaurant og internat.

Navigasjonsskolen ble åpnet høsten 1960 under nærvær av blant annet H. M. Kronprins Harald. Denne skolen ble noe senere besøkt av H. M. Kong Olav. Den offentlige innvielse av De Maritime Skoler ble foretatt av H. M. Kong Olav i oktober 1964. Tilstede forøvrig var representanter for Storting og Regjering, Sør-Trøndelag fylke og Trondheim by, foruten arkitekten Asbj. Sten, Oslo, konsulenter og entreprenører. *Samtlige elektriske installasjoner ved skolene er utført av Siemens Norge A/S, Trondheim*, og fra oss møtte adm. direktør T. Dehli-Jemtland og direktør J. Bottheim.

Det er et meget imponerende skolekompleks på flere måter. Det samlede byggevolum er 45 000 m³ og har kostet 15 millioner kroner. Skolene har plass til 660 elever. Dessuten har vi her fått Norges — om ikke Europas — mest moderne navigasjonsskole, ikke minst på grunn av skolens rektor gjennom en årrekke, herr Paulus Loe, som også her har gjort et banebrytende arbeid. Han er forøvrig tildelt Kongens fortjenestemedalje for sitt arbeid med skolene. Det kan derfor være grunn til å se litt nærmere på dette «Universitetet».

Navigasjonsskolen, som de andre skoler i komplekset, er i pakt med tidens krav utstyrt med de mest moderne hjelpemidler for undervisningen. Den er også utstyrt med en mengde spesialrom av forskjellige slag. Det mest spesielle spesialrom ved alle skolene er nok «Rotunden».

Rotunden er et dreibart rom på toppen av skolen med flott utsikt over Trondheimsfjorden. Rommet er sirkelrundt med vinduer rundt hele periferien, ca. 10 meter i diameter, og har to «dekk». Det øverste er i friluft og der oppe er montert foruten et ratt til å «styre» rotunden, alle slike apparater som man vanligvis finner på øverste brodekk på en større båt, nemlig peileantennener, radarantennener, spritkompass osv. På dekket under står alle de tilhørende apparater oppstilt, dvs. radiopeileutstyr, radar, vanlige — og girokompasser, kikkerter etc. På dette dekk er også «hjernen» for drivmaskineriet plassert.

Hele rotunden går på en sirkelrund skinnegang. Den kan dreies 360°, og drives av elektriske likestrømsmotorer.

Ved utarbeidelse av systemet for styringen, ble det lagt vekt på å få forholdene så likt de forhold man har ombord på en båt i sjøen som mulig, og for den som er inne i terminologien kan det kanskje være av interesse å høre at styringen er lagt ut etter tidsstyringssystemet. For å oppnå dette, går de elektriske styreimpulsene fra rattet over en forsinkelsesanordning, slik at hvis man f. eks. legger over rattet for å svinge til venstre, vil rotunden ikke reagere øyeblikkelig, men langsomt begynne å dreie

mot venstre. Holdes rattet i denne stilling, vil dreiehastigheten øke jevnt og sikkert. Dreies så rattet tilbake i midtstilling, fortsetter rotunden dreiebevegelsen, og for å «rette den opp», må rattet dreies i motsatt retning.

For at en ved skolen skal ha anledning til å etterligne båter av forskjellig størrelse, kan både det som tilsvarer rorforstillingshastigheten og den maksimale dreiehastigheten innstilles etter ønske. Dreiehastigheten kan varieres mellom ca. 1 omdreining på 1 min., hvilket tilsvarer omtrent svingeegenskapene til en liten taubåt, og 1 omdreining på 15 min., som vel omtrent tilsvarer svingeegenskapene til en 60 000-tonner. Rorforstillingstiden; dvs. tiden fra roret står i nullstilling til det ligger i borde, kan reguleres mellom ca. 10 sek. og ca. 1 min.

For ytterligere å illudere forholdene ombord på en båt, er automatikken slik konstruert at rotunden også «gearer» som det heter i sjømannsspråket. Til orientering for de mindre sjøvante blant bladets lesere, kan opplyses at gearing ombord på en båt vil si at båten av seg selv vil svinge langsomt frem og tilbake om den kursen den skal ha, hvis en ikke motvirker disse bevegelsene med roret. Dette har naturligvis for en båts vedkommende sin naturlige forklaring deri at en båt i åpen sjø alltid vil være utsatt for vekslende påvirkning av dønninger, strøm, vind osv. For at skolen også når det gjelder gearingen skal ha mulighet for å etterligne de forskjellige båttyper og ikke minst de forskjellige værforhold, er gearingen slik konstruert at både frekvensen og styrken den virker med kan varieres innen vide grenser.

Ved idriftsettelsen av utstyret, prøvde under tegnede å agere rormann, dvs. prøvde å holde rotunden på rett kurs etter kompasset, og fant fort ut at det var en jobb som krevde den største grad av påpasselighet. Et lite øyeblikks uoppmerksomhet, og rotunden var straks noen grader ute av kurs enten til den ene eller andre siden. At dette også er tilfelle til sjøs, har vel de fleste erfart eller i det minste lest om.

For å avhjelpe dette problemet til sjøs, er i dag mange større båter utstyrt med en såkalt gyropilot, dvs. at gyrokompasset direkte påvirker roret og holder båten automatisk på den ønskede kurs med meget små avvikelser til begge sidene.

Selvfølgelig er også rotunden i vår nye sjømannsskole utstyrt med de samme finesser. På nederste «dekk» dvs. på det som tilsvarer selve broen, er montert blant annet et gyrokompass med tilhørende autopilot. Denne er koblet sammen med automatikken for drivmaskineriet, slik at, om ønskes, kan også rotunden kjøres på autopilot. Kobles denne inn, er

det selvfølgelig ikke mye bevegelse å merke, autopiloten skal jo holde kursen nøyaktig, men ved å kaste et blikk på instrumentene som indikerer rorvinkelen, ser en fort at automatikken er i stadig arbeid for å motvirke gearingen, i det «roret» automatisk legges over snart til den ene og snart til den andre side.

For å forenkle adkomsten til rotunden — det er bare mulig å komme inn når den står i en bestemt stilling — er den også utstyrt med en automatisk tilbakekjøringsanordning. Trykkes det på tilbakekjøringsknappen, kobles rattet og gearingen øyeblikkelig ut, og rotunden dreies tilbake til utgangsstillingen. Av sikkerhetsgrunner er selvfølgelig rotunden også utstyrt med kraftige elektriske bremser som gjør at den stopper momentant hvis en trykker nødstopknappen, eller åpner noen av dørene under fart.

Selv vi landkrabber innser uten videre den undervisningsmessige betydning rotunden har. En behøver f. eks. bare å tenke på hvor meget mer lærerikt det må være å se hvordan gyropiloten stadig må arbeide for å motvirke gearingen og holde «båten» på rett kurs, eller å peile inn «Ørlandet Radio» fra et dekk i stadig bevegelse fremfor alltid å peile den samme retningen fra radiatorrommet i barakken i Elvegaten.

Selve ideen til det dreibare rom ble lansert av skolens rektor — rektor Loe — og så vidt vites er Trondheim Navigasjonsskole den første sjømannsskole i Europa som har gått til anskaffelse av slikt utstyr.

Ved navigasjonsskolen utdannes det også skips-telegrafister. Her finnes flere komplette skipsradioanlegg for mottaking og sending. I denne forbindelse kan nevnes at det svake kjønn etter hvert gjør seg stadig mer gjeldende på skolen som telegrafist-elever.

De øvrige skoler er også moderne og tidsmessige.

Det kan kort nevnes at vi i kokkskolen finner en fullt utstyrt «bysse» slik den er på dagens større båter med tallerkenvaskere, stekeovner, kjøleanlegg, lunsjdisker m. m. I tilslutning til kokkskolen har bygget en sirkelformet restaurant med flott utsikt over byen og fjorden.

I maskinistskolen finner vi en tipp topp moderne 10 m lang skipstavle med alt utstyr som normalt anvendes i større skip. Fra tavlen har man full kontroll over en serie maskiner både dieseldrevne generatorer for like- og vekselstrøm og en mengde andre omformere. Maskinene gir strøm til vinsjer og ankerspill som også er montert som ledd i undervisningen. Videre leverer aggregatet via krysskoblingstavle strøm til et sentralt elektroteknisk labo-

ratorium hvor den teoretiske utdannelse av skips-
elektrikere, maskinister m. fl. foregår. Forøvrig er
selvfølgelig også skolen forsynt med et velutstyrt
verksted for overhaling og for reparasjonsarbeid-
er.

Ved kjølemaskinistiskolen finner vi de mest kom-
pliserte elektriske anlegg med kjøletavler og hel-
automatiske kjøleanlegg. Denne linje er helt ny og
med stor søkning av elever som søker teoretisk og
praktisk utdannelse innen et fagområde som er i
rivende utvikling.

Til De Maritime Skoler har vi levert alt elektrisk
utstyr inklusive over 100 tavler, styrepaneler, skap
og sikringsfordelinger, ca. 3000 lysrør- og gløde-
lampearmaturer m. m. Videre har vi levert elektrisk
utstyr for det felles fyringsanlegg og andre felles-
anlegg. Svakstrømsanleggene med antenner utgjør
ca. 200 000 kroner, mens våre leveranser totalt kom
seg på ca. 2 mill. kroner.

Det er ved samtlige avdelinger ved skolen lagt
stor vekt på at undervisningen og utstyr er tilpas-
set de forhold en har ombord i båter. Rotunden er
ett eksempel på det. Den stadig større konkurranse
på havet stiller de strengeste krav til kvalifikasjo-
ner og dyktighet hos utøverne av sjøens yrker. Sko-
len er et svar på denne utfordring. For som dikte-
ren sier «Der fartøy flyte kan, der er han første
mann».

25 års jubileum

Den 31.8.1964 feiret formann Ivar Dragseth sitt
25-årsjubileum i vårt firma. Ivar Dragseth begynte
som læregutt i 1939. Firmaet hadde den gang ca.
15 montører og 3 læregutter. Som læregutt deltok
Dragseth på mange av våre etter den tid store an-
legg. I årene 1943/44 deltok han med montasjen av
Kongsfjord Kraftanlegg i Finnmark, — et anlegg

som forøvrig ble et offer for den brente jords tak-
tikk.

Etter krigen ble Dragseth som montør overlatt
ledelsen av flere av våre store montasjeoppdrag —
bl. a. Trondheim Kornsilos og Sentralsykehuset, hvor
han var da han i 1957 ble utnevnt til formann.

Som den dyktige fagmann Dragseth er, blir han
overalt respektert. Med sin omgjengelighet har han
lett for å omgås såvel kundekrets som våre mon-
tører, og er således en utmerket ambassadør.

Han regnes her nå, tross sin unge alder, som en
av våre «gamle».

Vi ønsker Ivar Dragseth til lykke med det over-
ståtte jubileum, og lykke til i de kommende år!

A. J. H.

Vi gratulerer!

60 år

50 år

2.7.64 Bokholderske
Mary Aafloy.

5.9.64. Lønningsassistent
Svanbild Krosby.

50 år

31.7.64. Lagerrevisor
John Nilsen Fjelnseth.

18.11.64. Stenograf
Marie Stensen.

Medarbeider i S/B Bjarne Lyngvær

Generalforsamling i Siemenslaget Bergen

Siemenslaget avholdt ordinær generalforsamling i Sangerstuen 23. oktober 1964. Der var godt fremmøte.

Formannen Jan Gismervik ønsket velkommen til et vakkert festbord og ved hjelp av frisk allsang var møtet straks i full gang. Årsberetning fra forrige år ble opplest og godkjent.

Regnskapet ble også gjennomgått og godkjent. Formannen takket firmaet ved disponent Wermundsen for økonomisk støtte i siste budsjetår.

Fra gruppene i laget fikk vi følgende referat:

Bordtennis:

Y. Halvorsen ga redegjørelse og appellerte til større innsats. Derefter foretok han premieutdeling for årets Siemens-mesterskap:

1. premie Johs. Langhelle.
2. premie Jan Gismervik.
3. premie Svein Arne Andersen.

Sjakk:

På grunn av arbeidspress i firmaet har gruppen tatt det rolig i år. Der har imidlertid vært spilt et post-sjakkparti mellom B. Hanheide S/O og E. Falch S/B, og disse har nå startet et nytt. Ellers regnes der med øket innsats i neste periode.

Badminton:

Langhelle ga utredning om de vanskelige treningsforhold. Han delte så ut diplom fra Bergens Bedriftsidrettskrets for 2. premie i klasse B i bedriftsmesterskapet 1964 til Jan Gismervik.

Fotball:

Gruppen er inntil videre nedlagt.

Så kom valgene. Formannen Jan Gismervik fraba seg gjenvalg. Det nye styre for neste to-års periode ble seende slik ut:

- Formann: E. Paulssen.
Nestformann: M. Røberg.
Sekretær: O. Henne.
Kasserer: G. Røst.
Revisorer: O. Alfheim og Jan Gismervik.

Oppmenn:

Bordtennis: Y. Halvorsen.

Sjakk: E. Falch.

Badminton: Jan Gismervik.

Lesering: M. Røberg.

Festkomité: K. Kristiansen, formann, S. Bøe, J. Langhelle.

Styret hadde på siste møte vedtatt å overrekke blomster til det mest fortjente medlem for 1964, og det ble Y. Halvorsen som fikk disse for godt arbeid i bordtennisgruppen. Formannen ga også ros til Lyngvær for tyskkurset og til damene for hjelp ved arrangementet av juletreffesten. Tilstutt takket formannen Jan Gismervik for samarbeidet i året som gikk og ønsket Paulssen lykke til i arbeidet videre.

Paulssen på sin side takket for tilliten og den forhenværende formann Jan Gismervik for hans arbeid de siste år. Tidligere nestformann Lyngvær takket også Gismervik for arbeidet han hadde utrettet med å blåse liv i Siemenslaget i Bergen og overrakte en pen gave som synlig tegn på at laget satte pris på det som var gjort.

Efter at deilige smørbrød, god kaffe og en «liten lys en» var kommet på bordet, koset vi oss og stemningen steg stadig til Gismervik klubbet oss ned igjen for å ta opp en sak fra styret.

Spørsmålet var om der skulle velges en tillitsmann overfor firmaet, og denne skulle da eventuelt ta opp med disponenten ting som lå utenfor den ramme som hørte hen under de vanlige organisasjoner. Saken ble utsatt inntil videre, for at man i mellomtiden konkret kunne klarlegge de spørsmål som i tilfelle ville komme inn under en slik tillitsmanns virke.

Utover kvelden ble det som vanlig sang og musikk til dans av Langhelle og Gismervik, og stemningen var stor.

Forsamlingen løste seg stille opp i ett-tiden, og alle var enige om at dette hadde vært en virkelig hyggelig aften.

OKH

For barna:

Lykkeblomsten

Det var en gang en vakker prinsesse som red en tur i skogen sammen med kammerjomfruen sin. Det var varmt og godt i været og prinsessen frydet seg ved alt det vakre hun så. Men best som det var ble prinsessen tørst, og kammerpiken skulle til å stige av hesten sin for å hente vann til henne, for like ved rant det nemlig en stor elv.

— Bli sittende, sa prinsessen, — jeg vil drikke av elven selv, og så hoppet hun ned fra hesten. Og prinsessen la seg virkelig på alle fire for å drikke av det brusende elvevannet. Men hvordan det var eller ikke var, så var uhellet ute. Prinsessen gled hodekulls ut i elven og ble ført med av strømmen. Den arme kammerjomfruen hoppet av hesten i en fart og ropte etter hjelp. Da dukket det plutselig en unggutt fram fra skogen, og på et øyeblikk hadde han satt seg inn i situasjonen. Han betenkte seg ikke et sekund engang før han hoppet i elven, og etter en hard kamp fikk han prinsessen velberget i land. Hun var nesten halvdød av redsel, men gutten fikk snart liv i henne igjen. Det var en kjekk gutt, solbrent og kraftig, men da han så hvilken fin dame han hadde reddet, ville han gå sin vei igjen.

Prinsessen og kammerjomfruen takket ham så mange ganger. — Ta foreløpig denne som belønning, ropte prinsessen og kastet til ham en fin ring. Gutten takket og forsvant.

Da prinsessen kom hjem til slottet fikk hun beskjed om at kongen ville snakke med henne. Og det kongen hadde å si bedrøvet henne. Han ville nemlig at hun skulle gifte seg, for han var gammel og ville gjerne se sin etterfølger før han døde. Men prinsessen hadde ikke lyst til å gifte seg, i hvert fall ikke nå som hun hadde blitt glad i unggutten som hadde reddet henne, skjønt hun ikke visste stort om ham. Og så fortalte hun liksom godt kongen hva hun hadde opplevd. Om at hun hadde falt i elven og om gutten, som hadde reddet livet hennes. — Og ham vil jeg ha, og ingen annen! sluttet hun.

Men da ble kongen fra seg av sinne. Trodde hun kanskje at den første og beste fattigstymper hun møtte på sin vei var verdig til å bli hans etterfølger, tok hun skammelig feil. Det var vel og bra nok at han hadde reddet kongsdatteren, men det skulle kongen sørge for at han fikk betalt for, så var man ferdig med det. Nei, en konge eller en prins måtte det være, for uten kongeblood i årene sine dugde ingen til å styre landet. Dermed gikk kongen sin vei.

Prinsessen var fortvilet, skjønner du, for hun hadde ingen lyst til å gifte seg med noen annen enn gutten som hadde reddet henne. Hun betrodde seg til kammerjomfruen, og spurte henne til råds.

— Ja, det er ikke så godt å gi noe råd, mente kammerjomfruen. Gamlekongens vilje er det ikke lett å sette seg imot. Men vi får se. Helt urimelig er han jo ikke.

Da det ble bekjentgjort at prinsessen var gifteferdig kom det friere både fra øst og nord. Både fyrster og prinser, kan du vite, for en rik prinsesse var det ikke alltid så lett å få. Kammerjomfruen fikk oppsporet gutten som hadde reddet prinsessen, og da han fikk hilsen fra henne ble han sjeleglad og strøk på frierfot med en gang. Men da kongen så ham, lo han så han ristet.

— Så, er det du som har satt prinsessen griller i hodet, sa han spottende. — Du har knapt nok klær på kroppen, og attpå til frir du til en så fin dame. Nei, den går ikke. Her har du tyve daler fordi du reddet datteren min. Men viser du deg her på slottet en gang til, så pusser jeg blodhundene mine på deg.

Og med slikt svar måtte gutten dra av gårde igjen. Lei seg var han selvfølgelig, men hva gjør man ikke for å vinne en ordentlig prinsesse. Da prinsessen gjennom kammerjomfruen fikk høre om kongens svar, ble hun så ute av seg at hun gråt seg i søvn. Alle de friere som kom, sa hun nei til, men en dag sa kongen at nå fikk hun bestemme seg, for det var måte på å være kresen i sitt valg. Gutten nevnte han ikke engang. Men da ba kammerjomfruen prinsessen å si til kongen, at den av frierne som kunne skaffe henne Lykkeblomsten som vokste på Trollbergets topp, skulle hun gifte seg med. Prinsessen foreslo det for kongen, og da han som nevnt ikke var helt urimelig, gikk han med på det. For fant ikke en prins Lykkeblomsten, så neimen om en fattig kar fant den heller.

Og så lot han forkynde på kirkebakken i syv sogn at den som kunne skaffe prinsessen Lykkeblomsten på Trollbergets topp, han skulle få henne og halve riket med.

Og spør om det ble iver i friernes leir. Dette hørte Ivar også, det het nemlig han som hadde reddet prinsessen. Det var jo verd et forsøk, og snarest mulig klemte han i vei med nisteskreppa full og humøret oppe. Langt og lenger enn langt gikk han, men noe Trollberg så han ikke, og de han spurte

bare lo av ham og trodde verden var blitt rar, for ikke mindre enn tyve prinser hadde spurt om det samme. Men gutten ga seg ikke med det. Best som han satt og tenkte over saken kom en ørn flyvende, og til hans store forferdelse slo den seg ned ved siden av ham.

— Har du litt mat å gi bort? spurte ørnen. — Nå har jeg fløyet meg halvt i hjel og jeg har spurt både konger og prinser etter mat, men ingen vil gi meg så mye som en smule. De hadde ikke tid, svarte de, for de lette etter Lykkeblomsten, sa de.

Gutten åpnet skreppa og kastet et brød bort til ørnen. Da den hadde spist fortalte den Ivar hvor Trollberget lå.

— Ta med deg de to steinene du ser der borte ved treroten og sett deg på ryggen min, sa den.

Gutten så gjorde, og snart etter suste han gjennom luften på ørneryggen.

— Ser du noe? spurte ørnen etter en times forløp. Jo, Ivar så et svært fjell langt borte. — Det er dit vi skal, svarte ørnen og fløy hurtigere. Det varte ikke lenge før de var der, og da Ivar fikk øye på

blomsten på fjellets topp, ble han rent fælen over hvor strålende den var. Men han fikk snart annet å tenke på, for det hørtes et brak som om fjellet revnet. — Det er trollet, sa ørnen. — Så snart det ser opp og skal begynne med trollkunstene sine, så slipper du steinene du tok ved treroten i hodet på det.

Ivar skalv av spenning, og da han fikk se at trollet tok en diger bue for å skyte på dem, ba ørnen ham om å slippe steinene. De traff trollet rett i synet, og da ble det så sinna at det sprakk.

Så fløy ørnen til Trollfjellets topp, og Ivar plukket den Gilde Lykkeblomsten. Så bar det tilbake til slottet med ham.

— Ja, nå får du ha takk for meg, sa ørnen ved slottsporten. Jeg var nemlig sendt ut til frierne av kammerjomfruen, og hun hadde sagt at den første som ga meg mat skulle jeg hjelpe.

Da gutten kom med Lykkeblomsten fra Trollfjellets topp, måtte gamlekongen gi seg. For en slik gjev kar som skaffet det som ingen andre kunne, han fortjente sannelig prinsessen også!

E. K.

*Redaksjonen i Oslo, Trondheim og Bergen
ønsker alle lesere og medarbeidere
en god jul og et riktig godt nytt år!*

Personalia

Den 16. oktober fikk vi den triste beskjed at vår montør Birger Hansen var avgått ved døden.

Under sitt arbeid 9.9. i år var han beskjeftiget med å undervise en læregutt i kobling av en takboks, da en liten bagatell gjorde at han mistet balansen og falt ned fra en gardintrapp. Dette uhell gjorde slutt på en lang arbeidsdag i vårt firma. Birger Hansen kunne nemlig til neste år ha feiret 50-årsjubileum i Siemens Norge A/S.

Birger Hansen ble som 15-åring ansatt på vår installasjonsavdeling den 22.9.1915. Etter endt læretid deltok han i elektrifiseringen av flere bygdesamfunn i Sør-Norge. Blant annet i Vestfold og Vinger. Han var også med på utbyggingen av kraftanlegg som for eksempel Høgefossen. På Hamar Mekaniske Verksted deltok han i de elektriske montasjearbeider på lokomotivene som verkstedet leverte. Sitt største arbeidsfelt hadde imidlertid Birger Hansen på boligbygg og forretningsbygg.

Særlig husker vi ham fra våre mange arbeider på Fornebu, hvor han som basmontør var med fra første arbeid på den nye hangar, fyrhusanleggene, motorprøvestanden, øst-vest-banebelysningen og sist ekspedisjonsbygget.

Birger Hansen satte fagæren i høysetet og ble derfor respektert av alle som hadde med arbeidet på de bygg han var engasjert i. Hans interesse for arbeidet gav seg også utslag i hans pliktoppfyllende fremmøte til arbeidet gjennom alle år.

Hans store ferieinteresse var fisking, og det er ikke få av sine ferier han har tilbrakt i Nord-Norge med laksefisket.

Med Birger Hansen er en av pionerene blant våre montører gått bort. Vi minnes ham som en interessert og pliktoppfyllende medarbeider og lyser fred over hans minne.

T. O. Kristiansen.

25 års jubileer

Fru Bodil Crawford Currie kunne den 1.10.1964 feire sitt 25 års jubileum hos oss. Etter endt middelskoleeksamen, gymnas og Oslo Handelsgymnasium var hun 5 år ansatt ved Saugbrugsforeningen i Halden. Hun hadde i denne tiden 6 måneders opphold ved handelsskole i Dresden med fag maskinskriving, stenografi og handelskorrespondanse.

Hun ble ansatt i Siemens i juni 1939 under navn Bodil Petersen. Hun hadde i 1948 en 8 måneders permisjon som ble tilbrakt i London ved skolene «Masterman's Smith» og «London College».

Hun har i hele sin tid vært tilknyttet svakstrøms-

avdelingen som stenograf, og har gjennom årene vært mang en nyansatt ingeniør behjelpelig med å sette sammen et noenlunde brukbart brev på norsk eller fremmedspråk. Hun er en humørfylt dame som ikke er redd for å si sin mening, og har vært avdelingens sentrale punkt når det gjelder korrespondanse. Man har alltid kunnet finne hjelp hos henne når det gjelder fremmedspråk.

Hennes private hobbies for tiden er bilkjøring og utenlandsreiser, og hun påstår selv at det er ingen grunn til nervøsitet om man skulle treffe henne på landeveien.

Vi ønsker fru Bodil Crawford Currie tillykke med jubileet og vi håper å ha henne blant oss enda i mange år.

Ru.

Den 20. oktober i år kunne Søren Brua se tilbake på 25 års ansettelse i vårt firma. Brua gikk sin læretid i AEG og arbeidet der i endel år som stillverksmontør. I de vanskelige 30-åra var han en tur i Amerika og arbeidet da som stillverksmontør og som installasjonsmontør.

Da han kom tilbake til Norge tok han igjen ansettelse på baneavdelingen i AEG. Ved et samarbeid mellom disse avdelingene i AEG og Siemens i den tid, flyttet han over til oss 20.10.1939.

I vårt firma har Brua arbeidd med forskjellige installasjonsoppdrag. Blant annet arbeidet han etter den siste verdenskrig en lang stund i Frimurerlosjen da denne ble satt i stand etter tyskerbesøket. Senere var han i mange år vår faste mann hos Møllhausen.

I de siste 5 år har han vært fast hos vår kunde Freia.

Brua er en allsidig industrimann og har alltid vært godt likt av våre kunder.

Vi takker ham for samarbeidet i disse 25 år, og ønsker tillykke med jubiléet.

T. O. K.

Sverre Ellefsen kunne den 6. november feire sitt 25-årsjubileum i firmaet. Ellefsen har i disse 25 år i det vesentlige vært knyttet til lageret som sjåfør og ekspeditør. I de senere år har han hatt ansvaret for pakkeriet og utgående ekspedisjon, og denne vanskelige men meget viktige del av lagerarbeidet skjøtter han på en utmerket måte. Arbeidsmengden har jo steget sterkt i de siste år, men Ellefsen har den fulle forståelse for viktigheten av en rask og punktlig levering til kundene, og klarer brasene bra.

Sin fritid tilbringer Ellefsen gjerne på sitt sommersted på Nesodden hvor han slapper av etter det ofte enerverende arbeid på lageret.

Ellefsen er godt likt av sine kolleger som sikkert har benyttet anledningen til å ønske ham tillykke med jubiléet.

Vi slutter oss post festum til gratulantene.

O. J.

Vikler Bjørn Gram feiret den 20.11.64 sitt 25-årsjubileum i vårt firma.

Han har gått sin læretid hos oss, og har utført alle slags viklearbeider fra den minste støvsuger til 50 000 kVA generatorer. Gram har reist meget i firmaets tjeneste både i forbindelse med serviceoppdrag og i forbindelse med generatorvikling. Han

har vært med på viklingen av praktisk talt alle generatorer som Siemens har levert her i landet i de senere år, fra Kammerfoss i Telemark til Skogfoss i Finnmark.

I 1960 hadde Gram et opphold ved Dynamowerk i Berlin for å sette seg inn i den nye isolasjonsteknikken ved generatorvikling. Gram er aldri uvillig til å ta en reisejobb, selv til de mest avsidesliggende steder, og han er meget godt likt av både kunder og kolleger.

Vi ønsker tillykke med jubiléet og med fremtiden.

O. Iv.

Den 24.11. kunne Erling Jørgensen feire sitt 25 års jubileum i firmaet. Jørgensen har i disse årene vært beskjeftiget på installasjonslageret i Rosenkrantz gate 11, bortsett fra et par år da han arbeidet på PROD-lageret i Rosenborggt. 19.

Jørgensen tilhører den gamle garde på lageret. Han er arbeidssom og dyktig, og er godt likt såvel av montørene som han betjener som av sine kolleger på lageret.

Vi ønsker ham post festum tillykke med jubileet.

O. J.

UTNEVNELSE I S/B

Herr O. Alfheim er utnevnt til kontorsjef i Siemens Norge A/S, Bergen, fra 1.10.64.

Vi gratulerer!

Bjarne Skodbo feiret sitt 25 års jubileum i firmaets tjeneste den 28. november d. å.

Skodbo begynte som yngstemann ved postavdelingen, hvorfra han etter noen tid kom til fakturaavdelingen. Siden har han vært en vandringsmann i firmaet, idet han har gått over fra den ene avdeling til den andre, fra fakturaavdelingen til selvkostbokholderiet, så til anleggsavdelingen som avregner, derfra til lagerkartoteket som kartotekfører, tilbake til selvkostbokholderiet som gruppesjef, for så å slå seg «til ro» i hullkortavdelingen, som ble opprettet for 5 år siden. Etter at den daværende hullkortsjef fratrådte i mars 1962, ble Skodbo sjef for avdelingen.

Skodbo har i hullkortavdelingen mange ting å ta vare på, idet avdelingen etterhvert, fra fakturering, også har overtatt føringen av hoved- og kundebokholderiet med inkasso, dessuten en masse statistikk samt føring av oppgaver for lønningskontoret etc. Mere vil komme til. Personalet på hullkortavdelingen består for tiden av 6 damer og 3 herrer.

I og med at Skodbos vita i firmaet her kort er klarlagt, har vi samtidig fått et lite bilde av hullkortavdelingen, som for de fleste i firmaet er «gresk».

Skodbo er kjent som en meget pliktoppfyllende og ansvarsbevisst mann, som er godt likt av sine kolleger.

Vi ønsker ham lykke til med jubileet og hans videre arbeide i årene fremover.

J. I.

Takk.

Hjertelig takk for oppmerksomheten ved mitt 25 års jubileum.

Sverre Ellefsen.

Vi gratulerer!

75 år

12.12.64. Pensjonist ing.
Gustav Schøyen.

70 år

22.10.64. Birger Helgerud.
Fakturaavd.

70 år

12.12.64. Pensj. formann
Yngvar Myhrvold.

60 år

6.12.64. Salgsrepresentant
Erling Bjørset.

50 år

7.10.64. Ing. inst.avd.
Trygve O. Kristiansen.

50 år

14.10.64. Lagerformann
Arne Eriksen.

Vi ønsker velkommen!

Nyansatte i tiden 1.5—31.10.1964

Navn

Gunnar Birkeland
Barbara Wiesler
Bente Greve
Thor Bøhleng
Unni Gundersen
Randi Berget
Willy Bettvik
Thorbjørn Bekken
Svein Johnsen
Birute Kalvaitis
Arne Grotthing
Oskar Midbøe
Terje Haugen
Eva Smedsrud
Harald Malthe
Jan Erik Jacobsen
Trond Nilsen
Grethe Bakken
Nanny M. Valen
Asbjørn Mellgren

Ansatt

1.5.64
25.5.64
22.6.64
22.6.64
3.8.64
10.8.64
18.8.64
24.8.64
24.8.64
24.8.64
24.8.64
24.8.64
24.8.64
25.8.64
7.9.64
9.9.64
1.10.64
1.10.64
1.10.64
8.10.64
10.10.64

Stilling

Ingeniør
Skrivedame
Assistent
Lagerhjelp
Assistent
Assistent
Lagerhjelp
Lagerhjelp
Lagerhjelp
Læregutt
Assistent
Tekniker
Ingeniør
Assistent
Punchedame
Praktikant
Lærling
Lærling
Lærling
Assistent
Praktikant

Avd.

Anleggsavd.
16/17
Tegnekontor
Lager
K. bokh.
K. bokh.
Lager
Lager
Svakstr.
Anleggsavd.
Avd. 80
Anleggsavd.
Hustrykkeri
Hullkort
Svakstr.

Anleggsavd.
Svakstr.

Uten kildeangivelse er ettertrykk av avisens artikler forbudt.